

[Afghanistan Digital Library](#)

adl0749

<http://hdl.handle.net/2333.1/jq2bvqfc>

This is a PDF version of an item in New York University's Afghanistan Digital Library (<http://afghanistandl.nyu.edu/>). For more information about this item, copy and paste the "handle" URL above into a web browser.

When referring to or citing this item please use the "handle" URL and not this document or the URL from which you downloaded it.

All works presented on New York University's Afghanistan Digital Library website are, unless otherwise indicated, in the public domain. The images available on this website may be freely reproduced, distributed and transmitted by anyone for any purpose, commercial or non-commercial.

NYU Libraries, Digital Library Technical Services, dlts@nyu.edu

۲۷

عنوان:

شماره: ۵۶

اسواننامه کار و کارگران

موسسات صنعتی ملی

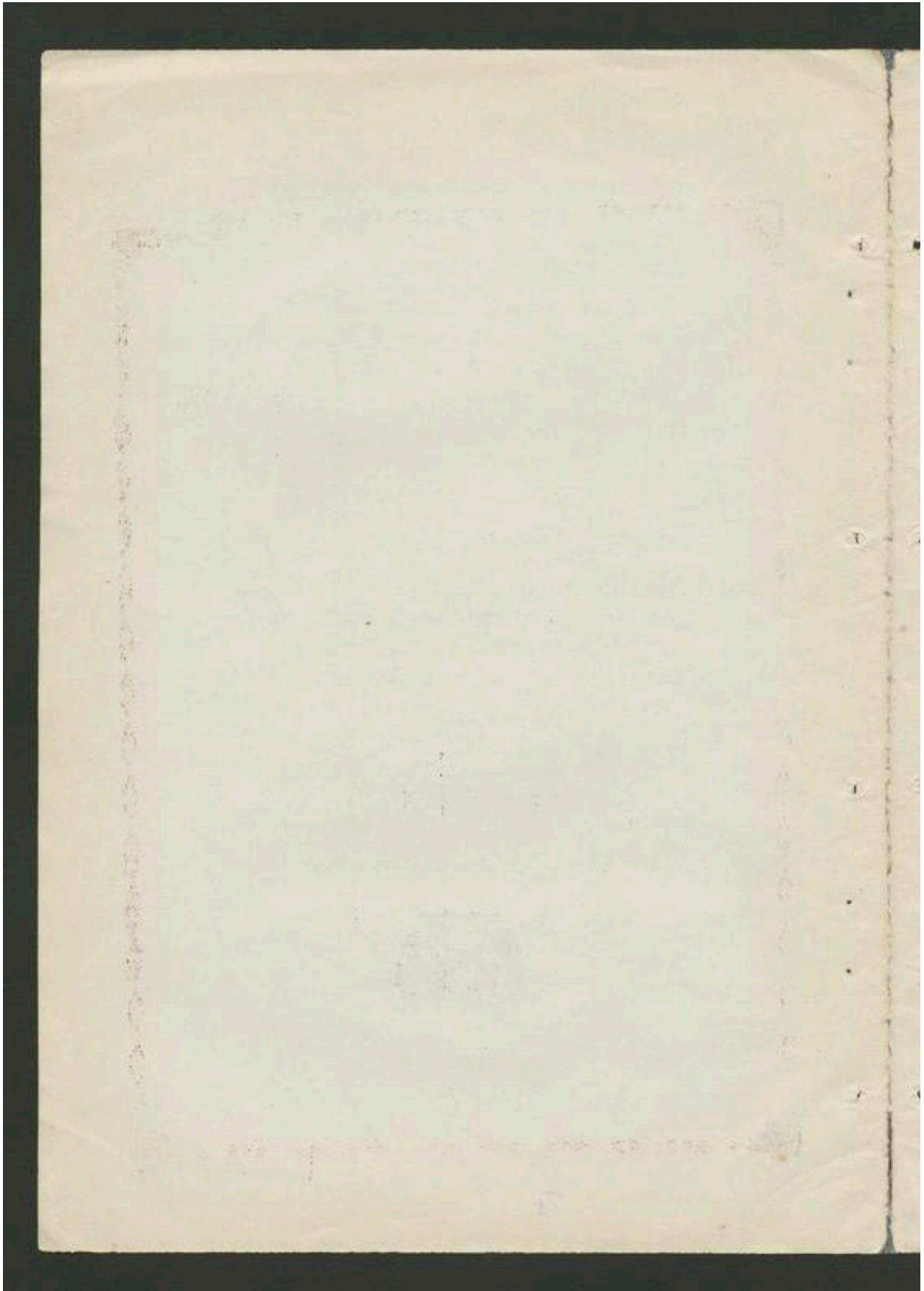
اقتصاد ایران

تاریخ طبع: اول برج حوت ۱۳۲۴

جلد (۱۰۰۰)

تعداد طبع اول

در مطبعه عمومی طبع شد.

بسم الله الرحمن الرحيم

دملی صناعتی مؤسسہ

اصولنامه کار و کارگران

د کار او کارگرو اصولنامه

مؤسسات صناعتی ملی

د دې اصولنامې مقصد او مرام دهغو ارتباطو اساس دی چه صنعت لې د کار گرو . مستخدمينو او کار فزه يونکو په منځ کې پيدا کوي . دا اصولنامه پر دو ولائد پښو مهمو مطلبو ولاړه ده .

مرام و مقصد ابن اصولنامه اساس ارتباط هائيت که صنعت بين کار گران . مستخدم بين و کار فرمايان، بوجود مي آورد . ابن اصولنامه يا لای دو مطلب مهم ذيل انکا يافته .

الف : صنعتي مسلك په غوره کولو کې آزادي، هرڅوک د خپل روا صنعت دمسلك په غوره کولو کې آزاد دی، په دې شرط چه دمغه ترعمله کولو دتحريري لې پيشهاد په ذريه په د اقتصاد ملي د وزارت څخه اجازه واخلي او د دولت د وضع شويو اصول سره سم تک وکړي .

الف : آزادي در انتخاب مسلك صنعتي، هر شخص براي انتخاب مسلك صنعت مشروعه خویش آزاد است . مشروط بر اینکه قبل از عملی نمودن آن ذريعه پيشهاد تحريري ، اجازت وزارت اقتصاد دملی را حاصل نموده مطابق اصول موضوعه دولت رفتار نمايد .

ب : د کار گرو حمايه په لاندې ترتيب :

ب : حمايه کار گران به ترتيب ذيل :

الف : کار گرو ته بهي له کومه مانعه پشپه مز دوري رسېدل .

الف - رسيدن حق انز چه طور کابل و بدون موانع بکار گران .

ب : د کار گرو در ظيفو دا جرا په وخت کې د دوی جسماني پېوشو پوخسار و تلافی .

ب : تلافی خسارات وارده جسماني کار گران در حين اجرائی وظايف شان .

ج : په منصفانه ډول د کار وخت ټاکل .

ج : تعيين وقت کار طور منصفانه .

د : هغتنز استراحت .

د : استراحت هغه وار .

ه : له خطر څخه حفظ ما تقدم .

ه : حفظ ما تقدم از خطر .

و : د روغتيا ساتنه .

و : حفظ الصحة .

(۲)

فصل اول

مقررات کار

- ۱۱- کار فرما شخصی را گویند که در نتیجه عقد يك قرارداد، در محل کار خود شخص دیگر را جسماً یا فکراً و یا جسماً و فکراً بکار بگمارد .
- ۱۲- مستخدم شخصی را گویند که در نتیجه عقد يك قرارداد، در محل کار يك شخص دیگری جسماً و فکراً بکار گماشته می شوند .
- ۱۳- استاد کار شخصی را گویند که يك عهده کار گر ، و شاگرد تحت مراقبت و هدایتش واقع شده باشد استاد کار در مسائل حقوقی مربوط این اصولنامه حیثیت کار گر را دارا است .
- ۱۴- کار گر شخصی را گویند که در نتیجه عقد يك قرارداد در محل کار يك شخص دیگری جسماً یا فکراً و یا جسماً و فکراً بکار گماشته می شود .
- ۱۵- شاگرد شخصی است که از خود بیسته مبیته نداشته و برای آموختن يك بیسته جدید آوارد کار گر در . و مقصدش آموختن بیسته مذکور باشد .
- ۱۶- عقد تحریری قرارداد بین کار فرما و کار گر و بین کار فرما و مستخدم حتی و لازم نیست قرارداد کار، قرار دادی را گویند که در آن کار گر و یا مستخدم بمقابل حق الزحمه معینه تعهد میکند که در يك محل کار داخل کار گردیده و بالعقل ، کار فرما متعهد میشود که حق الزحمه معینه را بکار گر و یا مستخدم موصوف بپردازد و در قرار داد مزبور موافقه جانبین حاصل میباشد .

فصل لمری

د کار مقررات

- ۱-۱- کار فرما یونگی هغه چاته وایي چه دخیل کاریه محل کتبی دیوم قرارداد دد ترون په نتیجی کتبی بل چو کت جسماً یا فکراً و یا جسماً او فکراً کارته و گماری .
- ۱-۲- مستخدم هغه چاته وایي چه دیوبل چاد کار په محل کتبی دیو قرار داد ترون په نتیجه کتبی جسماً او فکراً کارته و گمارل شی .
- ۱-۳- د کار ادا هغه چاته وایي چه یوشمیر کار گر او شاگردان دده تر مراقبت او لار خوونی لاندی واقع شوی وی د کار استاد په حقوقی مسئلو کتبی چه په دی اصولنامه پوری ادری د کار گر حیثیت لری .
- ۱-۴- کار گر هغه چاته وایي چه دیوبل چاد کار په محل کتبی دیو قرارداد د ترون په نتیجه کی جسماً یا فکراً او یا جسماً او فکراً کارته گمارل کېنری .
- ۱-۵- شاگرد هغه خورک دی چه له پناه کومه نا کتبی بیسته ناری او دیوی نوی بیستی دزده کولو دیاره په کار گوتی پوری کتبی او مقصدی دد کتبی بیستی زده کولو وی .
- ۱-۶- د قرار داد تحریری ترون د کار فرما یونگی او کار گر تر منځ اود کار فرما یونگی او مستخدم تر منځ حتی اولازی می دی د کار قرارداد هغه قرار داد ته وایي چه په هغه کتبی کار گر یا مستخدم د حق الزحمه معینه بمقابل کی تعهد کوی چه د کار په یوه محل کی به کار کی داخل او همدارنگه کار فرما یونگی متعهد کېنری چه نا کتبی حق الزحمه دی هغه کار گر او یا مستخدم ته ور کتبی او په دی قرارداد کی به دموار وخواو موافقه حاصه شوی وی .

(۳)

تبصره

قرار داد به دو نقل تحریر گردیده . بین کار فرما و کارگر و یا مستخدم مبادله میگردد .

۷ - اگر قرار داد منعقده موافقه جانبین بدون تعیین موعد باشد ، و یا قرار داد موعده داشته باشد ، در هر دو صورت حین خواست فسخ قرارداد طرفیکه خواهش فسخ قرارداد را داشته باشد بکام قبل ، خواهش خود را بطرف مقابل اطلاع دهد .

۸ - مؤسسات صنعتی اصول شرایط استخدام کارگران و مستخدمین را با تعیین حق الزحمه آنها بنرخ اطلاع عامه اعلان مینمایند استخدام کارگران و مستخدمین بموجب حکم اصل (۶) اختیاری و موافقه طرفین است .

۹ - کارفرما حین گرفتن شاگرد موظف است قرار دادیکه باسم فرار داد شاگردی موسوم است باشا گردد مذکور عقد نماید . قرار داد شاگردی قراردادی را گویند که بین یکی شخص نو وارد بکار که سن آن از پانزده سال کم نباشد و کارفرما صورت میگیرد و در آن کار فرما آموختن پیشه را شخصاً و یا توسط استاد کار و یا کارگر مربوطه خویش به شخص نو وارد تعهد گردیده و مقابل شخص نو وارد تعهد کار را تحت اداره کار فرما بوقت معین می نماید .

تبصره (۱)

موعد قرار داد شاگردی سه سال است .

تبصره (۲)

شاگرد اینکه عمر شان از پانزده سال کمتر باشد طور اجوره بکار داخل شده و به آنها قرار دادی شده نمی تواند .

تبصره

قرارداد دوهفته ایکل کبتری ، کار فرمایونکی او کارگر او یا مستخدم بهمنخ کی سره مبادله کبتری .

۷ - که نرالی شوی قرار داد دوازده و خواوه موافقه بی دوخت است تبصره یی ، او با قرار داد دوخت واری به دوازده صورت تو کی در قرارداد دفعی دغو بتنی به دوخت کی ، هره خواجه د قرار داد دفعی خواهش واری یوه میباشد دمنه دی خيله غوبتنه هغه بل خوانه خبر ور کوی .

۸ - صنعتی مؤسسی د کارگرو او مستخدمینو داستخدام د شرایط اصول دهنو د حق الزحمی د تا کوه سره دعاهم خنکو د خبر او د باره اعلازی ، د کارگرو او مستخدمینو استخدام د (۶) اصل د حکم به موجب اختیاری او د دوازده خواوه موافقه سره دی .

۹ - کار فرمایونکی د شاگرد دنیواوه به وخت موظف دی ، دهنه قرار داد تروی چه دشا گردی قرار داد بنامه یا د بتری دشا گردی و کوی ، دشا گردی قرار داد هغه قرار داد بولی چه کارته دیوه نو وارد سری چه سن لی تر بنخلسو کوالو کم ، ی اود کار فرمایونکی بهمنخ کی نرالی کبتری ، او به هغه کی به کار فرمایونکی شخصاً او باد کرد استاد او باخیل مربوطه کارگر به واسطه نو وارد سری تد کرد ، د کرل بر غاقر اخیستی وی او هم دارنکه به نو وارد سری پر تا کی وخت د کار فرمایونکی تراداری لاسی د کار تعهد کوی .

تبصره (۱)

دشا گردی د قرار داد موعده دری کالهدی

تبصره (۲)

هنه شاگردان چه عمر لی تر بنخلسو کا او کم وی د اجوری به نو که کارته داخل بتری او دهنو سره قرار داد نشی کیدلای .

(٤)

۱۰. کارگر و شاگردیکه بایک فایزیکه داخل فرار داد بوده و بکار کار فرمای دیگری داخل شود ، هرگاه قبل از انعام فرار داد و یا بدون آنکه از مهلت اختیار مند کرده اصل (۷) رعایت کرده باشد کار خود را ترک کرده و بکار کار فرمای دیگری داخل شود ، علاوه از مسئولیت کارگر و پاشاگرد از ضرر و زیانیکه از این مورد بکار فرمای سابق میرسد کار فرمای جدید نیز عایضه نظر بدرجه که مقام مربوطه تعیین کند ، مسئول می باشد بشرایط ذیل :
- الف : هرگاه کار فرمای جدید باعث این حرکت کارگر و پاشاگرد شده باشد .
- ب : کار فرمای جدید این حرکت کارگر و پاشاگرد را دانسته و او را بکار خود گماشته باشد .
- ج : کار فرمای جدید بعد از آنکه از چنین حرکت کارگر و پاشاگرد فهمیده باشد و باز هم بکارگر گرفتن ازان دوام داده باشد .
۱۰. کارگر اوشاگرد چه دیوبی فایزیکه سره به فرار داد کی داخل وی او دبل کنار فرمایونکی به کار کی داخل شی ، نو که دقرار داد تر تمامیدو دفعه او یا بی له دی چه د (۷) اصل دا خیار د مهلت رعایت و کری خیل کار بر بندگی او دبل کار فرمایونکی به کار کی داخل شی ، بر سیره د کنار گر او شاگرد بر مسئولیت دفعه ضرر او زیان چه له دی کبله بقوانی کار فرمایونکی نه رسبیزی نوی کار فرمایونکی هم لحاظ هفوی مره درجه که مربوطه مقام لی و تا کی مسئول دی به لاندی شرطو :
- الف : که نوی کار فرمایونکی د کارگر پاشاگرد دی حرکت باعث شوی وی .
- ب : که نوی کار فرمایونکی د کارگر او پاشاگرد دی حرکت بوده شوی وی اودی لی کارته گمارلی وی .
- ج : نوی کار فرمایونکی وروسته زهغه چه د کارگر او پاشاگرد به دی حرکت بو عهدلی وی او بیانی ددی خغه کار اخستی او دوام نی ور کری وی .

فصل دوم

تکالیف کار فرمایان

۱۱. تعیین حق الزحمه کارگر و مستخدم بموافق آزاد کار فرمایو کارگر و مستخدم بوده و پس از تعیین گردیدن آن و امضای قرارداد کار از طرف جائزین کار فرمایو تکلف است که حق الزحمه معینه را حسب قرارداد طور کامل و به اوقات منظم بکارگر و مستخدم تادیه نماید .
۱۲. حق الزحمه کارگر و مستخدم به یونیکه رسماً از طرف حکومت در مملکت رایج است تادیه میگردد ، تادیه حق الزحمه به جنس و یا نکت که تادیه آنرا جنس مجاز بدانند که علاوه متنوع است و احياناً اگر قراردادی هم باین ترتیب

فصل دوم

تکالیف کار فرمایونکیو تکالیف

۱۱. د کارگر او مستخدم بحق الزحمی تا کی د کار فرمایونکی او کارگر او مستخدم به آزاده موافقه پوری ادهاری اوتر هنی تر تا ک او اردو او و خواود کار د قرارداد تر اضا و روسته کار فرمایونکی تکلف دی چه تا کی شوی بحق الزحمه د قرارداد سره سم به بشیره نو که بر منظم و وختو کارگر او مستخدم تصور کری .
۱۲. د کارگر او مستخدم بحق الزحمه دهنوی سو خغه ور کول کبتری چه به مملکت کی رسماً د حکومت له خوا رایج وی اجنس او یا نکت چه تادیه لی به جنس سره مجاز و بولی به حق الزحمه کی ور کول بهی متنوع دی ، او که چیری به دی ترتیب

(۵)

کوم قرارداد هم شوی وی هغه داعتبار څخه
ساقط دی خارجی مستخدمین له دې امر څخه
مستثنی دی اودهغو سره د هغه قرارداد په مطابق
چه مستقلاً ترول کېږي رفتار کاوه شی .

۱۳- د کار گر او مستخدم حق الزحمه باید په میاشت
کې یوه پلانا دپه شی او که کوم کار گر او یا
مستخدم دخپل بوضورت په نسبت خپل پینځلس
ورځنی معاش وغواړی ، دامکان په صورت
کې باید کار فرمایو ټکی مضایقه ورسره ونکړی .
۱۴- کار فرمایو ټکو ته دامجاز دی چه پخپلو
صناعتی موسسو کې دخپلو مر یو صه
مستخد مینو او کار گر و دپاره ددو دی
خونی جوړی کړی . په دې شرط چه لاندی
ترتیب په نظر کې ونیول شی

الف- کار فرمایو ټکی حق نلری چه دخپلو
متعلقه موسسو مستخدم مین او کار
گران ددو دی . په خونو کې مجاناً او
پایه معاش سره کار نه وگامری .

ب- د خوړو د شیانو څر څول په هغه قیمت
چه تمام شوی وی ، دی ، او کار
فرمایو ټکی په هغه څخه مفاد نه اخلی .

ج- ددو دی خونې په دیوه هیئت تر کنترول
لاندي وی چه لټر تر لټره به ددې
هیئت درپه برخه د موسسو د کار گر
او مستخدم څخه تشکیل شوی وی .

۱۵- د کار گر او مستخدم حق الزحمه به پخپله کار گر
اومستخدم تور کوله کېږي او کار فرمایو ټکی
حق نلری چه د دوی پورو دونه اعتبار
ورکړی اوحق الزحمه ټپي داسی اشغا صونه
ورکړی . که دکومی محکمی حکم موجودوی
کار فرمایو ټکی کولای شی چه دکار گر
د معاش یوه برخه پورو دونه ورکړی .

۱۶- که کار فرمایو ټکی بر کار گر او مستخدمینو
پورونه ولری د شپږ و میاشتو په موعده تر یو کاله
پوری دی ددوی د حق الزحمه څخه وضع کړی .

تقدیمه باشد از اعتبار ساقط است مستخدمین
خارجی از این امر مستثنی بوده و به آنها
مطابق قرارداد بیکه مستقلاً عقد میگردد
رفتار می شود .

۱۳- حق الزحمه کار گران ومستخدم باسستی درماه
یک دفعه تادیه گردد . واگر کدام کار گر
وبا مستخدم به نسبت ضرورت خویش معاش
پانزده روزه خود را خواست کند ، کار فرما
در صورت امکان باید مضایقه نماید .

۱۴- کار فرمایان مجازند که برای کار گران
ومستخدم مین مر یو صه خود در مؤسسات
صناعتی خویش طعام خانه ها بوجود بیاورند
مشر وط بر اینکه ترتیب ذیل رامنتظر
داشته باشند .

الف- کار فرما حق ندارد که کار گران
ومستخدم مین موسسات متعلقه خویش
را در طعام خانه ها مجاناً و پایامعاش
بکار بگمارد .

ب- فروش خورا که باب به قیمت تمام شده
بوده و کار فرما مفاد دی از ان
بر نخواهد داشت .

ج- طعام خانه ها تحت کنترول هیئتی
خواهد بود که اقلاً سوم حصه آن
از کار گر و مستخدم موسسه تشکیل
شده باشد .

۱۵- حق الزحمه کار گر ومستخدم بشخص خود کار گر
ومستخدم تادیه گردیده و کار فرما حق ندارد که
قرضداران آنها را اعتبار داده وحق الزحمه شان را
پایتطور اشغاس بدهد . اگر حکم کدام محکمه
موجود باشد کار فرما می تواند که یک
حصه معاش کار گر را به قرضه ازان بدهد .

۱۶- کار فرما اگر بالای کار گران
ومستخدمین قروضی داشته باشد در موعدهش
ماهالی یکسال از حق الزحمه آنها وضع نماید .

(۶)

- ۱۷ - در صورت افلاس بیک مؤسسه راجع بطلب حق الزحمه کارگر و مستخدم مطابق اصول نامه افلاس در شرکت رفتار میشود .
- ۱۸ - کارگران مؤسسات منافع عامه که توسط اجازه داران بکار گماشته میشوند مستحق اند که در صورت بدیده شدن اجازه دارو یا قطع معامله آنها با حکومت و یا بیک مؤسسه و یا بیک شخص حق الزحمه خویش را از بول طلب اجازه داراگر بالای حکومت ، یا مؤسسه و یا شخص باشد بعد قناعت اجازه دار از حکومت یا مؤسسه یا شخص اخذ نماید .
- ۱۹ - خطریکه در اثناى اجرای وظائف بکارگر و یا مستخدم پیش می میشود کار فرما را مکلف می سازد که مطابق مواد آتی اصولنامه هداجبران خسارات جسمانی وارده بر کارگر و یا مستخدم را یا ستثنای فقرات الف ، ب ، ج اصل ۲۶ بنماید .
- ۲۰ - مواردیکه خطر در کار در آنها اعتبار داده می شود از قبیل ذیل اند :
- الف - صنایع تعمیراتی از قبیل بنائی ، نصب کادوهای سقف و استخوان بندی تعمیرات سنگ کاری ، نجاری ، نصب آهن جامه ، بلاستر کاری ، رنگمالی و غیره .
- ب - تعمیرات حمل و نقل انسان و مال التجاره
- ج - تعمیرات بار کردن و یا بار کردن مال التجاره .
- د - مغازه های ملی و کدام های عمومی
- ه - معادن و منابع سنگ کشی .
- و - مؤسساتیکه در انجام مواد احتراقیه از قبیل بارود ، و دینامیت و غیره ساخته شود .
- ز - قایمکات و موسسات میکائیکه خورد و بزرگ بلاستنا و الحاقیه های میکائیکه موقتی .
- ۱۷ - د بوی مؤسسه د افلاس به صورت کی دمستخدم او کار کرد حق الزحمی به باره کی د ورشکست او افلاس د اصولنامی به مطابق رفتار کپیزی .
- ۱۸ - د عامه مناقمو دمؤسسو کار گران چه د اجازه دارانو به توسط سره و کارته گمارل کپیزی مستحق دی چه د اجازه دارد بدیده کپنو یا د دوی د معاملی د قطع کپنو به صورت کی د حکومت یا د بوی مؤسسه یا دیوه سری سره خبله حق الزحمه د اجازه دار د طلب بیسوخقه که کی د حکومت یا بر مؤسسه یا بر سری وی وروسته د اجازه دار تر قناعت له حکومت یا له مؤسسه یا سری خفه واخلی .
- ۱۹ - هغه خطر چه د وظیفو د اجرا کولو به منخ کی و کارگر با مستخدم ته پیش شی کرفرما بونکی مکلف دی چه ردی اصولنامی درانلونگو موادوسره سم دمستخدم او کارگر دیندی خساروجبران پرنه د (۲۶) اصل دب او ج د فقره خفه و کی .
- ۲۰ - هغه موارد چه به کارکی خطر به دوی کی اعتبار ور کول کپیزی به لایسی دول سره دی .
- الف - تعمیراتی صنایع لکه بنائی ، دپام د گانرو نصب ، د تعمیراتواستخوان بندی د بربو کار ، نجاری ، د آهن جامه نصب ، دیلاستر کار ، رنگمالی اونور .
- ب - دانسان اودتجارودمال د حمل و نقل تعمیرات .
- ج - د سودا گرو د مال د کپنه کولو اوبارولو تعمیرات .
- د - ملی منازعی اوعومی گدامونه .
- ه - معد نونه اوددیرو کپلو منابع .
- و - هغه موسسه چه هغه اور آخستو نکی مواد لکه باروت اودینامیت اونور جود بتری .
- ز - لوی اوری میکائیکه قایمکی اوموسسه یا له استنا اوموقتی میکائیکه الحاقیه .

(۷)

- ح ۱ - تمام موسسات ، یا حصه مؤسسه نیکه قوه
مجر که را توسط آب ، گاز ، بخار ، تیل
و برق تولید می نمایند .
ط ۱ - موسسات تجارتنی .
ی ۱ - موسسات زراعتی مشروط بر اینکه خسارات
وارده توسط آلات میکانیک و ماشین ها ،
صورت گرفته باشد .
- ۱۲۱ - تعمیل جبران خطر در کار بريك کارفرمای
کوچک که بیک تعداد کم کارگر استعمال
می نماید و بريك کار فرمای بزرگ که به تعداد
کثیر کارگر و مستخدم را شامل کار دارد
یکسان می باشد ، لیکن شخصیکه منور عادی
تنهايشه را اجراء نموده و بعضی اوقات طور
فوق العاده برای امداد و کمک کارگری را
موقتاً استخدام می نماید کار فرما گفته
نمی شود ، و بهمین ترتیب اگر صاحب يك منزل
بعضی اوقات کارهای خویش را
توسط مزدور اجراء می نماید ، تحت مسئولیت
خطر در کار نمی آید ، راجع بوقوع خطر
در کارهای زراعتی شخص مسئول همان است
که مالک ، ماشین و آلات میکانیک می باشد .
- ۱۲۲ - استفاده کنندگان جبران خطر در کار
اشخاص ذیل اند :
الف - مستخدمین .
ب - کارگران .
ج - شاگردان دارای حق الزحمه معینی که
سن شان (۱۵) سال و یا از یا نزده
بلند باشد .
د - شاگردان اجوره کار که سن شان از
(۱۵) سال کمتر است و مقید بعقد
قرارداد شاگردی نمی باشند .
- ۱۲۳ - اجاره دارانیکه ما لکین موسسات منافع
عامه گفته می شوند و اداره منظمی را بفرش
کار طور دائمی بوجود آورده باشند
- ح ۱ - هفتاد و نه موسسه یابی بود حصه چه مجر که
قوه داو بود ، گاز ، بخار ، تیل و برق
به ذریعه سره تولید کوی .
ط ۱ - تجارتنی موسسه .
ی ۱ - زراعتی موسسه به دی شرط چه وارده
خسارات دماشینا و میکا نیکي آلا تو
به ذریعه سره صورت نسی .
- ۱۲۱ - به کار کی دخطر دجبران تعمیل بریوه کوچنی
کار فرمایونکی چه از تعداد کارگر استعمالوی
او بریوه لوی کار فرمایونکی چه دهر کارگر
او مستخدمین به کار کی اری بو دول دی
منکر هغه خورک چه به عادی دول سره بوازی
کراجرا کری او کله کله به فوق العاده
دول سره د کومک اوند د دیاره بو کارگر
موقتی استعمال کوی کار فرمایونکی
نه بولل کپزی بره دی دول که د یوه منزل
خاوند سکنه سکنه خیل سکا رو نه
دمزدور به ذریعه سره اجرا کوی د کار دخطر
مسئولیت لاندی ، راجع د زراعتی کارو
دخطر دپیدوی به باره کی مسئول سری هغه دی
چه دماشین اود میکا نیکي آلا تو خاوند وی .
- ۱۲۲ - به کار کی دخطر دجبران استفاده کویونکی
لاندی کسان دی .
الف - مستخدمین .
ب - کارگران .
ج - دنا کنی حق الزحمی لرونکی شاگردان
چه عمرلی (۱۵) کاله یا تر ینغلس
اود وی .
د - اجوره کاره شاگردان چه سن ئی تر
(۱۵) کاله لئروی او دشاگردی
دقرارداد به عقد سره نوی مقید .
- ۱۲۳ - هغه اجاره داران چه دعامه مانعود موسسو
خاوندان بلل کپزی اود کار به غرض سره لی
به دایمی دول سره یوه منظمه اداره و دکرته

(۸)

را ایستای وی کار فرمایونگی گیل کپتری
او که وقتی اجاره داران وی او منظمه اداره
ونه اری کار فرمایونگی به بول کپتری
اوپه کار کی دخطر دجبران مسئول نه دی .

۳۴ - تجارتنی نمایندگان که دیوی موسی
د یساره خدمت کوی به کار کی دخطر
دجبران مستفید گزنی منگردغه نمایندگان
که به یوه موسه کی مستخدم نهوی او به
متعد دو موسو کی د کیشن به مقابل کی
کار کوی به کار کی دخطر دجبران خفه
نه مستفید پتری و دیوی نه د کیشن به مقابل کی
دیوه نمایندغه اطلاق کپتری .

۳۵ - هغه علل چه د کار به جریان کی دخطر اسباب
گیل کپتری په لاشی دول سره دی .

الف - دخطر وقوع - مراد دخطر دوقوع خفه
داخلی یا ظاهری وارده صدمه ده چه
دیوی قوی دست او فوری عمل په سبب
یا په خارجی سبب و بدن ته بیسه سی اود
مرگک یا په کار کی دتاوانی علاوه تر
یوی هفتی سبب و گزنی لکه یوه سخته
ضربه ، انفلاق دزهر و تولید دهغه غازاتو
دانشار په سبب چه دتنفس و نهوی اونور .

ب - خط باید کار به اثر اود کار به وخت کی
پیش سی به کار کی دخطر خفه مقصد
دادی چه دهغه دپیشید و مستقیم سبب هغه
کاروی چه کار گر یا مستخدم په هغه
سره مشغول دی او خطر د کار به وخت
کی دادی چه کار گر یا مستخدم په کار
مشغول وی دهغه خطر به ذریعه چه دهغه
به گوینو او اعراضو کی پیش پتری صدمه
ورپیشه سی او یا تلف سی که خه هم دا
خطر د مستخدم یا کار گر د مستقیم کار
په اثر پیش نه سی ، که دغه صدمه دنورو
کار گرانو مستخدمینو به واسطه هم
سپوا پپیشه سی داد کار به وخت کی

کار فرما گفته می شوند اگر اجاره
داران موفقی بوده و اداره منظمی را دارا
نباشند کار فرما ناامیده نمی شوند و مسئول
جبران خطر در کار نمی باشند .

۳۴ - نماینده های تجارتنی اگر برای يك موسسه
خدمت می نمایند از جبران خطر در کار
مستفید نمیکردند ، لیکن نماینده های مزبور
اگر بیک موسسه مستخدم نبوده و به متعدد
موسسات مقابل کمیشن کار می نمایند از
جبران خطر در کار مستفید نشده .

و به آنها اطلاق نمایندغه مقابل کمیشن می شود .
۳۵ - علیگه اسباب خطر در جریان کار شمرده
می شوند حسب ذیل اند . -

الف - وقوع خطر - مقصد از وقوع خطر
صدمه وارده ظاهری و یا داخلی
است که توسط عمل فوری و شدید يك قوه
و یا سبب خارجی جسم وارد آید ، و یا
مرگک یا ناتوانی در کار علاوه از موعده
يك هفته گردد از قبیل يك ضربه شدید ،
انفلاق ، تولید زهریت توسط انتشار
غازات غیر قابل تنفس و غیره .

ب - باید خطر در اثر کار و در حین کار واقع
گردد مقصد از خطر در کار این است

که سبب مستقیم وقوع آن کاری باشد
که کار گرو یا مستخدم مشغول آنست
و خطر در حین کار اینست که کار گر
و یا مستخدم مشغول کار بوده توسط
خطری که در اطراف و نواحی آن واقع
میکردد صدمه بردارد و یا تلف شود ،
گرچه این خطر در اثر کار مستقیم کار گر
و یا مستخدم بوقوع نرسد ، اگر صدمه
مد کورسپوا توسط دیگر کار گران
و مستخدمین هم بوقوع برسد

(۹)

خطر در حین کار شمرده می شود
اگر خطر در منزل کدام مشتری
موسسه و یا در عرض راه منزل مشتری
موسسه واقع گردد تحت عنوان خطر
در آرمی آید، لیکن اگر خطر در حین
آمدن کارگر و یا مستخدم به محل
کار و یا در مراجعت آنها از محل کار
در منازلشان بوقوع برسد خطر در حین
کار گفته نمی شود و نیز خطر اینکه
در اثر حوادث طبیعی از قبیل صاعقه
سیلاب زلزله و غیره بظهور برسد
خطرات کار نباشد اگر چه این
خطرات در حین کار هم واقع شود.

خطرات گوناگونی که خطر دموسسی
دیوه مشتری به منزل کی یا دموسسی
دمشتری در منزل به لار کی پیش می دهم
د کار دخطر از عنوان لاندی را می
منگر که خطر د کار گر با مستخدم در آنجا
به وقت د کار و لحای ته پادانو به وقت
کی د کار دخواه خفه کورته ددوی به
منزل کی پیش می داد کار به وقت کی
خطر ته بلل کپری همدقه رنگه هغه
خطرات چه طبیعی حوادث تو دپیدو
به سبب پیش می لکه تکه سیلاب زلزله او نور
د کار خطرات ددی که خه هم داخلات
د کار به وقت کی پیش می .

- ۳۶- مستخدمین او کارگران به لاندی میاروی کی به
کار کی دخطر دچیران خفه دانداندی حق نه لاری
او کار فرمایو تکی دهنه به لاندی سره مکلف ددی .
- الف - به هغه صورت کی چه وارده صدمه
دمسکرات او اوده مدبره دو اودعات به اتروی .
- ب - به هغه صورت کی چه به گت سره دهنو
قاعد او احکام و رعایت ونه کی چه ددوی
دساتنی دیاره اینوشوی وی .
- ج - به هغه صورت کی چه خبر هم وی او به گت
سره دهنو واسطو او وسایلو مراعات
ونه کی چه ددوی دساتنی دیاره تعبیه
شوی دی او به گت سره دهنه وسایلو ته
تقبیرور کی اود کاره خفه کی و اجوری .
- ۳۷- کار فرمایو تکی مکلف دی چه دخیلی مربوطه
عملی دصحت مراقبت و کی او به هغه صورت
کی چه ددوی دخیلی وظیفی داجرا کواری به وقت
کی ناچوده یا تیی سر ددوی دمال ددی (۳۱)
اصل د احتیاط له صندوق خفه و کی .

- ۳۶- کارگران و مستخدمین در مواقع ذیل حق
استفاده از جریان خطر در کار را نداشته
و کار فرما مکلف به تلافی آن نمی باشد .
- الف- در صورتیکه صدمه وارده به علت تاثیر
مسکرات و افویه مقدار باشد .
- ب- در صورتیکه عمداً احکام و قواعدی را که
مخصوصاً برای حفظ آنها وضع شده
رعایت نمایند .
- ج- در صورتیکه عمداً وسایل و وسایلی
را که برای حفظ آنها تهیه شده مراعات
نموده و عمداً وسایل مذکور را تغییر
داده و از کار بیدارند .
- ۳۷- کار فرما مکلف است که مراقبت دصحت صدمه جات
مربوطه خود را اوده مدبره صورتیکه آنها در حین
اجرای وظیفه شویش مریش و یا مجروح شوند
معالجه آنها را از صندوق احتیاط مذکور
اصل (۳۱) بنماید .

توضیح
عمده عبارت دشا کرد . کارگر او مستخدم
میباشد .

توضیح
عمده جات عبارت از شا کرد . کارگر و مستخدم
میباشد .

۱۳۸. کار فرما اعکاف است که خدمات وارده - ۱۲۸. کار فرما یونگی تکالیف می چه دخیلی مربوط
 در کار و در حین کار عمده جات مربوطه
 خردوار به تفصیل ذیل جبران نماید.
 الف. کسانی که در نتیجه صدمه وارده دائماً
 از کار بیفتند و یا دو دست یا دو چشم
 یا دو پای آنها را از دست آورند دائماً از کار
 بیفتند علاوه بر حق المعالجه معادل
 دو سال آخرین حق الزحمه خود را
 دفعتاً مستحق می شوند مشروط
 بر اینکه حد اکثر این مبلغ
 از (۱۳۰۰۰) افغانی تجاوز نموده
 و حد اقل آن از (۵۰۰۰) افغانی
 کم نباشد.
 ب. کسانی که در نتیجه صدمه وارده دست راست
 شان از آرنج به بالا مفقود و یا دائماً
 از کار بیفتند (۳۰) درصد دو سال
 آخرین حق الزحمه خود را علاوه
 بر مخارج معالجه مستحق میگردند.
 مشروط بر اینکه حد اقل این مبلغ از
 (۳۰۰۰) افغانی کم و حداکثر آن
 از (۸۰۰۰) افغانی تجاوز نباشد.
 ج. کسانی که در نتیجه صدمه وارده به فقدان
 یا از کار افتادن دائمی دست چپ
 از آرنج به بالا و یا دست راست
 از آرنج بیابان و یا یک پای از زانو بالا
 دچار شوند (۳۰) درصد دو سال
 آخرین حق الزحمه خود را
 علاوه بر مخارج معالجه مستحق می شوند
 مشروط بر اینکه حد اقل این مبلغ از
 (۳۰۰۰) افغانی و حداکثر آن
 از (۷۰۰۰) افغانی تجاوز نکند.
 د. کسانی که در اثر صدمه وارده به فقدان
 و یا از کار افتادن دائمی دست چپ
 از آرنج بیابان و یا یک پای از زانو بیابان

۱۳۹. کار فرما یونگی تکالیف می چه دخیلی مربوط
 بدلی وارده خدمات چه دوی د کار به وقت
 کی بین سی به لاندی تفصیل سر مجبران کی
 الف. همه کسان چه دوارده صدمه به نتیجه
 کی ل کاره خفه اوید لی اویالی
 دوه لاسوه به یاد وی ستر کی
 یا دوی بینی تلف می اویانل د کاره
 خفه و او بتری علاوه د معالجه بر حق
 د دو و دو سنتیو کالو به بر ابری سره
 دخیل حق الزحمی ددی مستحق گزی
 به دی شرطه ددغه مبلغ اکثر حد
 (۱۳۰۰۰) افغانی و تبری ونه کی او کم
 حدلی از (۵۰۰۰) افغانی کم نوی
 ب. همه کسان چه دوارده صدمه به نتیجه کی کی
 تی لاس تر خنگی بوره تلف می اویانل
 د کاره خفه و او بتری علاوه د معالجه
 بر مخارج چه به سن کی (۳۰) د دو
 و دو سنتیو کالو دخیلی حق الزحمی مستحق
 کگل کبری به دی شرطه ددی مبلغ
 کم حدتر (۳۰۰۰) افغانی کم او اکثر
 حدلی از (۸۰۰۰) افغانی و تبری ونه کی
 ج. همه کسان چه دوارده صدمه به نتیجه کی
 تی کین لاس تر خنگی بوره باقی می
 لاس تر خنگی کینه و باقی بوه به
 ترنگه اوید به فقدان اختیسی باطل
 به کاره و او بتری علاوه د معالجه
 تر مخارج به ساو کی (۳۰) د دو
 و دو سنتیو کالو د حق الزحمی مستحق
 گزی به دی شرطه ددی مبلغ کم
 حدتر (۳۰۰۰) افغانی و او اکثر حدلی
 تر (۷۰۰۰) افغانی و تبری ونه کی
 د. همه کسان چه دوارده صدمه به اثر تی کین
 لاس تر خنگی کینه و باقی بوه به
 ترنگه کینه به فقدان اختیسی د کاره

و بازرگانی او یا اگر کسی علاوه بر معالجه
تربیتی او یا اگر کسی (۲۵) دود
و روستایی که او را خیل حق الزحمی
مستحق گزری به دی شرط چه ددی
مبلغ کم حد تر (۳۰۰۰) افغانیو
او اگر حدی تر (۶۰۰۰) افغانیو
تربیتی و نه کی

۱۵ - هغه کسان چه دواړه صدمی به نتیجه کی لی
دواړو لاسو پوله کی بی به فقدان اخته
یا نل د کاره و او پتری علاوه بر معالجه
پر معارج به سلو کی (۳۵) د دود
و روستایی کلوده ماتر دخیل حق الزحمی
مستحق گزری به دی شرط چه ددی
مبلغ کم حد تر (۳۰۰۰) افغانیو
او اکثر حدی تر (۶۰۰۰) افغانیو
تربیتی و نه کی

۱۶ - هغه کسان چه دواړه صدمی به اثری یو
سره که به فقدان اخته یا نل د کاره و ووزی
تو علاوه بر معالجه تربیتی او سلو کی
(۱۵) د دود و روستایی کیو دخیل
حق الزحمی مستحق گزری به دی شرط
چه ددی مبلغ کم حد تر (۳۰۰۰) افغانیو
او اگر حدی تر (۶۰۰۰) افغانیو
تربیتی و نه کی

۱۷ - هغه کسان چه دواړه صدمی به اثری د لاس
به گونه به فقدان اخته یا نل د کاره
و ووزی علاوه بر معالجه بر معارج به
سلو کی (۱۲) د دود و روستایی کیو
دخیلی حق الزحمی مستحق گزری
به دی شرط چه ددی مبلغ کم حد تر
(۱۵۰۰) افغانیو او اکثر حدی تر
(۲۰۰۰) افغانیو تربیتی و نه کی

ج: هغه کسان چه دواړه صدمی به اثر تربیتی
دواړو گوتو به فقدان اخته سی علاوه
بر معالجه بر معارج به سلو کی (۱۰)
د دود و روستایی کیو دخیلی حق الزحمی

و بازرگانی او یا اگر کسی علاوه بر معالجه
تربیتی او یا اگر کسی (۲۵) دود
و روستایی که او را خیل حق الزحمی
مستحق گزری به دی شرط چه ددی
مبلغ کم حد تر (۳۰۰۰) افغانیو
او اکثر حدی تر (۶۰۰۰) افغانیو
تربیتی و نه کی

۱۸ - کسانیکه در نتیجه صدمه دواړه به فقدان یا از
کار افتادن دانی تمام انگشت های
دو دست دچار میگردند ۲۰ درصد
دو سال معاش آخرین حق الزحمه
خود را علاوه بر معارج مستحق
میگردند مشروط بر اینکه حداقل این
مبلغ از (۳۰۰۰) افغانیو و حداکثر آن
از (۶۰۰۰) افغانیو تجاوز ننماید

۱۹ - کسانیکه در اثر صدمه وارده به فقدان
یا از کار افتادن دانی یک دست دچار
می شوند ۱۰ درصد دو سال آخرین
حق الزحمه خود را علاوه بر معارج
معالجه مستحق میگردند مشروط
بر اینکه حداقل این مبلغ از (۲۰۰۰)
افغانیو و حداکثر آن از (۶۰۰۰) افغانیو
تجاوز ننماید

۲۰ - کسانیکه در اثر صدمه وارده به فقدان یا از
کار افتادن دانی شصت دست دچار
می شوند ۱۳ درصد دو سال آخرین
حق الزحمه خود را علاوه بر معارج
معالجه مستحق میگردند مشروط بر اینکه
حداقل این مبلغ از (۱۰۰۰) افغانیو
و حداکثر آن از (۳۰۰۰) افغانیو
تجاوز نکند

ج: کسانیکه در اثر صدمه وارده به فقدان دانی
تمام انگشت های پای دچار میگردند
۱۰ درصد دو سال آخرین حق الزحمه

خود را علاوه بر مخارج معالجه مستحق
 میشود مشروط بر اینکه حداقل این
 مبلغ از (۲۰۰۰) افغانی حداکثر آن از
 (۳۵۰۰) افغانی تجاوز ننماید .

۲۹ - کسانی که در اثر صدمه وارده به فقدان يك
 گوش دچار میشوند - ۷ در صده دو
 سال آخرین حق الزحمه خود را علاوه
 بر مخارج معالجه مستحق میشوند مشروط
 بر اینکه حداقل این مبلغ از (۱۰۰۰)
 افغانی و حداکثر آن از (۱۵۰۰)
 افغانی تجاوز ننماید .

۳۰ - کسانی که در اثر صدمه وارده به فقدان
 دائمی يك بند انگشت سیاه و بیاض
 پای د چپار می گردند - ۵ درصد
 دو سال آخرین حق الزحمه خود را
 علاوه بر مخارج معالجه مستحق می
 شوند مشروط بر اینکه حداقل این مبلغ
 از (۱۰۰۰) افغانی و حداکثر آن
 از (۱۵۰۰) افغانی تجاوز ننماید .

۳۱ - کسانی که در اثر صدمه وارده به فقدان
 دائمی یکی از انگشت های دست - غیر
 از انگشت سیاه و چپار می شوند دو نیم
 درصد - دو سال آخرین حق الزحمه
 خود را علاوه بر مخارج معالجه مستحق
 میشوند مشروط بر اینکه حداقل
 این مبلغ از (۸۰۰) افغانی و حداکثر
 آن از (۱۳۰۰) افغانی
 تجاوز ننماید .

۳۲ - کسانی که از دو سال کمتر کار کرده باشند
 حق الزحمه دو سال آنها به تناسب آخرین
 معاشی که دریافت کرده اند محسوب می شود .

۳۳ - کسانی که در اثر مجرای وظیفه به یکی از
 امراض داخلی دچار میگرددند بعد از اینکه
 مدت معالجه آنها از طرف داکتران
 رسمی معین گردید ، مرجع صلاحیت دار

مستحق گزری به دی شرط چه ددغه
 مبلغ کم حد تر (۲۰۰۰) افغانی او اکثر
 حدی تر (۳۵۰۰) افغانی تیری و نه کی .
 ط هغه کسان چه دوارده صدمی به اثر
 به فقدان اختمشی علاوه د معالجه بر مخارج
 به سوا کی (۷) د دو وروستنیو کلود
 خیای حق الزحمی مستحق گزری به
 دی شرط چه ددغه مبلغ کم حد تر
 (۱۰۰۰) افغانی او اکثر حدی تر
 (۱۵۰۰) افغانی تیری و نه کی .

۱ - هغه کسان چه د دوارده صدمی به اثر
 دسیای کونی دیوه بند یادینی د پنی
 کونی به دسیای فقدان اختمسی علاوه
 د معالجه بر مخارج به سوا کی (۵) د دو و
 وروستنیو کلو دخیای حق الزحمی مستحق
 گزری به دی شرط چه ددغه مبلغ کم
 حد تر (۱۰۰۰) افغانی او اکثر حدی
 تر (۱۵۰۰) افغانی تیری و نه کی .

۲ - هغه کسان چه دوارده صدمی به اثر
 دلاس د کونو دیوه کونی به فقدان
 اختمسی برته له سیای کونی علاوه
 د معالجه بر مخارج دیوه سوا کی (دوه)
 نیمی (دو وروستنیو کلو دخیای
 حق الزحمی مستحق گزری به دی
 شرط چه ددغه مبلغ کم حد تر (۸۰۰)
 افغانی او اکثر حدی تر (۱۳۰۰)
 افغانی تیری و نه کی .

۳۹ - هغه کسان چه د دو و کونو کی کم کار
 کری وی ددوی دوه کاشی حق الزحمه دده
 وروستنی معاش به تناسب سره چه دوی تا
 و ر ک م کپیری حساب تیری .

۴۰ - هغه کسان چه دد و طبقی داجرا کولو به
 اثر داخلی اروغنیو به یوه ناروغی سره اختم
 سی وروسته تر دی چه ددوی د معالجه مدد رسمی
 داکرانوا خواوتا کد شوه د حکومت صلاحیت

خود را علاوه بر مخارج معالجه مستحق
 میشود مشروط بر اینکه حداقل این
 مبلغ از (۲۰۰۰) افغانی حداکثر آن از
 (۳۵۰۰) افغانی تجاوز ننماید .

۲۹ - کسانی که در اثر صدمه وارده به فقدان يك
 گوش دچار میشوند - ۷ در صده دو
 سال آخرین حق الزحمه خود را علاوه
 بر مخارج معالجه مستحق میشوند مشروط
 بر اینکه حداقل این مبلغ از (۱۰۰۰)
 افغانی و حداکثر آن از (۱۵۰۰)
 افغانی تجاوز ننماید .

۳۰ - کسانی که در اثر صدمه وارده به فقدان
 دائمی يك بند انگشت سیاه و بیاض
 پای د چپار می گردند - ۵ درصد
 دو سال آخرین حق الزحمه خود را
 علاوه بر مخارج معالجه مستحق می
 شوند مشروط بر اینکه حداقل این مبلغ
 از (۱۰۰۰) افغانی و حداکثر آن
 از (۱۵۰۰) افغانی تجاوز ننماید .

۳۱ - کسانی که در اثر صدمه وارده به فقدان
 دائمی یکی از انگشت های دست - غیر
 از انگشت سیاه و چپار می شوند دو نیم
 درصد - دو سال آخرین حق الزحمه
 خود را علاوه بر مخارج معالجه مستحق
 میشوند مشروط بر اینکه حداقل
 این مبلغ از (۸۰۰) افغانی و حداکثر
 آن از (۱۳۰۰) افغانی
 تجاوز ننماید .

۳۲ - کسانی که از دو سال کمتر کار کرده باشند
 حق الزحمه دو سال آنها به تناسب آخرین
 معاشی که دریافت کرده اند محسوب می شود .

۳۳ - کسانی که در اثر مجرای وظیفه به یکی از
 امراض داخلی دچار میگرددند بعد از اینکه
 مدت معالجه آنها از طرف داکتران
 رسمی معین گردید ، مرجع صلاحیت دار

حکومت يك مقدار في صدی بدر نظر گرفتن
مفاد فقره الف اصل ۲۸ به تناسب مدت معالجه
شان به عنوان حق العلاج تعیین خواهد نمود
که برای آنها پرداخته شود.

۳۱ - ا نامی موسسات صنعتی مکلف اند که غرض
جبران خسارات وارده بر عمه جات خود ها
یک مقدار پول در یکی از بانکهای مملکت به
صندوق احتیاط بگذارند.

۳۲ - پول برای صندوق مذکور اصل ۳۱
به ترتیب ذیل جمع می شود -
الف - هر موسسه صنعتی مکلف است که
معادل عمه جات خود فی هر عمه (۵۰۰)
افغانی بصندوق مذکور تحویل نماید
ب - هر شاگرد و کارگر مکلف است که
از معاش خود فی صد یک بصندوق
مذکور بپردازد.

ج - هر مستخدم قایم که مکلف است که از
معاش خود فی صد دو بصندوق مذکور
تحویل نماید -
د - کسرات معاش او بقدر اصل ۴۶ گرفته
می شود در این صندوق تحویل می شود.

۳۳ - پول های جمع شده از منابع فوق در بانک
بفاد گذاشته می شود -

تصرف - تبصره ۱
از کسرات معاش کارگران مستخدمین
و شاگردان نصف آن بصندوق احتیاط
تحویل شده و نصف دیگر آن به حساب خود
قاریک باقی می ماند که نصف اخیر التذکر
بصرف معالجه عمه جاتیکه در انتهای کار معرض
می شوند و نیز بغرض تأسیس معاینه خانه ها
و شفا خانه ها و غیره موسسات صحتی مر بوفه
قاریک رسانیده می شود.

از وقتی مرجع به سلو کی بوم مقدار چه د
(۲۸) اصل د الف دفتری مفادهم به نظر
کی ونیسی ددوی د معالجه ددوی به تناسب
سره دحق العلاج به عنوان دوی انه بها کلای
سی چه دوی تملی ور کی -

۳۱ - ا بوله صنعتی موسس مکلفی دی چه پر
خیاو عمه و دوارده آوا تو دجبران به غرض
بوم اندازه بیسی د مملکت په بوم بانک کی
د احتیاط بصندوق کی کپیزی -

۳۲ - ا اصل دیا ددوی صندوق دپاره
بیسی به لاندی ترتیب سره جمع کپیزی -
الف - هر صنعتی موسسه مکلفه ده چه دخیلی
عملی معادل به هر عمه (۵۰۰) افغانی
و ذکر شوی صندوق ته تحویل کی -
ب - هر شاگرد او کارگر مکلف دی چه
دخیل معاش خغه په سل کی بوم ودغه
صندوق ته تحویل کی -

ج - د قایم کی هر مستخدم مکلف دی چه
دخیل معاش خغه په سل کی دوی ودغه
صندوق ته تحویل کی -
د - هغه د معاش کسرات چه د (۴۶)
اصل په فرار آخسته کپیزی په دغه
صندوق کی تحویل کپیزی -

۳۳ - ا دغه پولی شوی بیسی ددو بوم نه مانعو
خغه په بانک کی د گپی دپاره ای بپولی کپیزی -

۱ - تبصره
د شاگردانو او مستخدمینو او کارگرانو
د معاش کسرات نیم د احتیاط و صندوق ته
تحویل کپیزی او نیم یی بغیره د قایم کی به حساب
کی یا کپیزی چه دغه وروستنی بیسی دغه عمه و
په معالجه کی چه د کار په منخ کی ناچوده
کپیزی او هم د معاینه خانه او شفا خانه او د قایم کی
نورو مربوطه صحتی موسسو د تأسیس په غرض
په مصرف رسپیزی -

تفسیر دوم

اگر بیک کارگر یا مستخدم یا شاگرد در تمام موعده قرارداد خود از جبران خطر در کار استفاده نماید حتی که قرار داد مذکور منسوخ میگردد و یا موعده آن خاتمه یافته و تجدید نمی شود آن حصه کسرات معاش خود را که در صندوق احتیاط جمع شده بدون مفاد آن یکدم حق دارد که از صندوق مذکور بگیرد.

۳۴ هنگامیکه مفاد بول ردیه گذاشته گی خود موسسه و کسرات معاش عملیات مرجع اصل بول ردیه گذاشته گی موسسه ایوره نمود در انوقت موسسه حق دارد که با اجازه مرجع صلاحیت دار اصل بول خود را از بانک خارج نماید.

۳۵ اگر بول گذاشته شده در صندوق احتیاط جبران خسارات و از دست داده جات فابریکه را تکلیف نمی نمود در این صورت فابریکه مکلف است که جبران اقبیانه را از حساب خود فابریکه بپردازد.

۳۶ ادوات جبران هابه جات با منهای رئیس فابریکه و شخص صلاحیت دار وزارت اقتصاد ملی خواهد بود.

۳۷ هنگامیکه بیک فابریکه ورشکست می شود اگر فابریکه مذکور بول ردیه مانند گی خود را از صندوق احتیاط نگرفته باشد اصل بول مذکور برای فابریکه تادیه شده در ارجح بقیه بول طور آتی رفتار می شود. الف کسرات معاش موجود در صندوق احتیاط بطور عمده جائیکه از جبران خطر در کار استفاده نمودند باشند بدون مفاد آن برای عملیات مذکور داده می شود.

ب باقیباندن بول اگر در صندوق احتیاط باشد قرار مقررات موضوعه مخصوصه بصرف مفاد عامه رسا بند می شود.

تفسیر اول

که چیزی بو کار بگر با مستخدم یا بو شاگرد دخیل قرارداد پتوله مده کنی و در کار دخیل جبران خفه استفاده و نگری بو که چه قرارداد می فسخ کبتری او باقی نبه ختمبزی او بانه بوی کبتری به مده و خت کنی حق اری چه دخیل معاش کسرو نونه بر خه چه داخیا با به صندوق کنی جمع شوی ده بی که کنی خفه به بویوار ادغه صندوق خفه و اخلی.

۳۴ خفه و خت چه ده موسسی دامانی بیسو که او دملی ده معاش بو کسرو به دغی موسسی داملی اماتی بیسو اندازی و ورسیزی به دغه و خت کنی موسسه حق اری چه در صلاحیت دار نمای به اجازه خیلی اصلی بیسو اماتی خفه و باسی.

۳۵ که چیزی داخیا با به صندوق کنی اجول بیسو دفاریکی دغه و دغی با بو دجبران دیاره نه بی کندی به دی صورت کنی فابریکه مکلفه چه د باقی زبان تاوان دفاریکی له حساب خفه و کاندی.

۳۶ کار والا و به دغی با بو تاوان دفاریکی در بیس اودا اقتصاد وزارت در صلاحیت دار سری به لاس لیک و کول کبتری.

۳۷ خفه و خت چه بوی فابریکه بی بیسو کبتری که چیزی دغی فابریکی خیلی اماتی بیسو داخیا با له صندوق خفه نه وی اخلی و دغه بیسو در کول کبتری اود نور بیسو به باب به و رسته دول رفتار کبتری.

الف داسی کار والا چه د کار دیو خطر اه جبران خفه بی استفاده بوی کبتری دهغی د معاش کسرو به داخیا با به صندوق کنی موجود بوی بی که کنی خفه دوی بهور کول کبتری.

ب داخیا با به صندوق کنی بوی بوی بیسو دخاص وضع شو و مقرراتو سره سم به عمومی فابریکه کول کبتری.

- ۳۸- کار فرما مکلف است که بوارث شرعی
عنه جائیکه در کار یادر انهای کار هلاک
میکردند معادل دو سال آخرین حق الزحمه
منوفی را بکدم تا دره نماید مشروط بر اینکه
حماکثر این مبلغ از (۱۲۰۰۰) افغانی
تجاوز ننموده و حداقل آن از (۲۰۰۰) افغانی
کم نباشد. اگر منوفی از خود وارث
شرعی نداشته باشد یا شخصیکه تحت نفقه اش
می باشد بول منه کرة فوق را بپردازد.
- ۳۹- مختصر فرما مکلف است حسته بنا در
نظیر د اشتین ملسا تا اصل (۳۸)
اگر عمله جات مربوطه اش در محل کار
هلاک میگردد مصارف تجویز و تکمین آنها را
بیز از صندوق احتیاط منته کرة اصل ۳۱
بپردازد.
- ۴۰- برای اثبات استحقاق و اینها ده از تلافی
خطر در کار لازم است که را پورتی
بمضا و تصدیق استاد کار و دیگر ان شعبه
و کار فرما و تا کتر صحنی یا تا کتر معتمد
معلی مرتب و در مرکز بوزارت اقتصاد منی
و در ولایات بنائب الحکومه های مربوطه
و در حکوم مات به حکم معلی تسلیم کر دهد.
را پورت منته کور با بد حاوی تمام احلاعات
لازمه و تفصیل قضیه باشد. مخصوصا اینکه
حادثه در کار در انهای کار واقع گردیده
در زاپورت منته کور و واضح درج کر دهد.
این را پورت بایستی در ظرف دواتی سه روز
با استنای روز های تعطیل و جمعه
براجع معینه فوق برسد.
- ۴۱- رسیدگی در زاپورت های منته کره
و تشخیص استحقاق گسیکه اتفاقات تلافی خطر
در کارهای نماید مربوطه بنظرینه کمیسیونست
که بصورت ذیل از سه نفر تشکیل میگردد -
- ۳۸- کار فرما بونکی مکلف دی چه دهنو کار و اولاد
شرعی وارث نه چه به کار یاد کار بوخت کنی
مره شی ۲ دمر شوی دوروستی حق الزحمی
امنه ددو کالو حق الزحمه ور کزی اخوی به دی
شرط چه ددی بیسو اکثر حدله (۱۲۰۰۰)
افغانی و زیات او کم حدای له (۲۰۰۰) افغانی
خغه کم نووی که چیری مرتوی کم شرعی
وارث در او دودنه بیسی به هغه چانه ور کوی
چه نفقه ای دده برقرار هوی .
- ۳۹- کار فرما بونکی مکلف دی چه د (۳۸)
اصل د مطلب له رعایت سره که چیری کار
والای دی دکاریه خای کنی مره شی نو به
۳۱ اصل کنی د احتیاط له ذکر شوی
صندوق خغه بددوی د تجویز او تکمین دیاره
بیسی در کوی .
- ۴۰- د کار دخطر دتلافی داستنادی او حق نابولو
دیاره لازم دی چه دواستا کار دشمنی دیگران
کار فرما بونکی او دسجی دقا کتر بادغه
خای داستنادی یا کتر بتصدیق اولاس اینک
پورا پورت تبار کوی شی او هغه به مر کر کنی
د اقتصاد منی وزارت نه او به ولایاتو کنی
د الحکومه گاونته او به حکومه نو نو کنی
حا کما تیره دسارلی شی دغه را پورت باید
چه قول لازم اطلاعات او د قضی تفصیل ولری
خصوصا داجه دغه حادثه به کار اون کار
به اتا کنی پرتیه شوی ده باید چه واضحا
یکتبی درج وی دارا پورت خای به به دو
دریو ورخو کنی در خصنی او د بیسی ورخو
خغه پرتیه پورته معلومو معا یونه ورسیتری .
- ۴۱- خوک چه د کار دخطر دتلافی خواهش کوی
دهنوی داستحقاق معلومو نه او دهنوی به و اولادی
را پورت او باندی غور کول د شی و روسنه
دوی تیری کمیسیون به نظریه پوری مربوطدی .

الف: دومرکز از نماینده وزارت اقتصاد ملی و کار فرما و یک نفر از عمه جات بانتخاب وزارت اقتصاد ملی .

ب: سر ولایات یا حکومت از نماینده نایب الحکومه کی یا حکومت هاو کار فرما و یک نفر از عمه جات بانتخاب نایب الحکومه کی یا حکومت ها .

۴۲- کار فرما مکلف است که شخصا یا توسط یک نفر استاد کار و یا یک نفر کارگر مطابق تعهد خویش بالتدریج پیشه و کسب معینه را بشاگرد بیاموزاند و یا استثنای کدام تعهد مخصوصی که در اول مرحله صورت گرفته باشد کار فرما نمی تواند که شخص نووارد را بکدام کار دیگر بخصوص بکار شخصی خود بگمارد و مجبور نیست که اسرار و خصوصیات معنی قابریکه را به شخص مذکور افشاء نماید .

۴۳- کار فرما مقابل شاگرد وظیفه مربی را دارا بوده و بایستی از عادات و اخلاقش مراقبت کامل داشته باشد و در موقع لزوم و یا مرضی مکلف است که والدین شاگرد مذکور را مطلع سازد .

۴۴- کار فرما مکلف است که تمام مواد فراز داد شاگردی را مراعات نموده مطابق آن رفتار نماید .

۴۵- کار فرما مکلف است که بعد اتمام موعد فراز داد و تصدیق لازم ختم موعده شاگردی و ایقت شاگرد را بطور تحریری تصدیق نموده و تصدیق نامه را برای شاگرد موصوف بسیار لکن دقت نماید که تصدیق نامه مذکور عاری از حقیقت نباشد و در عدم آن مسئولیت بوش مصدقین و کار فرما می باشد .

الف: به مرکز کنشی اقتصاد ملی وزارت نماینده کار فرما یو کی اودیو نفر عمه خفته چه ددغه وزارت بانتخاب یو کی یا حکومت هاو حکومت نو کنشی نایب الحکومه کی یا حکومت هاو نوا نه نماینده کار فرما یو کی او دیون عمه خفته چه نایب الحکومه کی او حکومت هاو نوا نه انتخاب وی

۴۲- کار فرما یو کی مکلف دی چه پیشه یا پیشه اوستا کار او یا پیشه کار دیگر به واسطه تحصیل تعهد مطابق به تدریج سره دغه معلوم کسب او کار شاگردانوه ورزده کندی بی ایه کم مخصوص تعهد خفته چه به اول کنشی سره شوی وی کار یو کی نشی کولای چه یو کی سری به کم بل کار او به تیره به تحصیل شخصی کار نامدی مقرر کندی دارنگ به دتی هم معیور ندی چه تفاریکی بتر از ونه دغه سری به حکاره کندی .

۴۳- کار فرما دشا گرد به مقابل کنشی دیالو کی وظیفه آری او بونه چه دغه دعاتونو او خوبونو پوره مراقبت کوی دغسی داروغتیا او لزوم به وخت کنشی مکلف دی چه ددغه شاگرد مور او یلار به خبروی .

۴۴- کار فرمادی مکلف دی چه دشا گردی دترو ن دیالو موادو مراعات به کوی اودهنو سره سم به چاییزی .

۴۵- کار فرمادی مکلف دی چه دفرار داد دتیبی دی پوره کبدو او لازمه تصدیق خفته و روسته دشا گرد ایقت اودشا گردی بته به تحریری دول تصدیق کری اود تصدیق پانه ددغه شاگرد ته ور کندی ایسکن دفت دی کوی چه دغه تصدیق بی حقیقه نوی او که بی حقیقه و نوسولت به قی تصدیق کوونکو او کار فرمادی پرتخارده وی

فصل سوم

تکالیف کارگران مستخدمین

و شاگردان

۱۴۶- کارگران و مستخدمین مکلف اند که مطابق قرارداد خویش کار و وظیفه مبنی بر محال خود را مرتباً انجام دهند و در عدم آن کارفرما مجاز است که به تناسب وقت تلف شده از حق الزحمه آنها کسر نماید در صورت تکرار کارفرما می تواند که بعد موافقه مرجع صلاحیت دار قرارداد مذکور را فسخ نماید.

۱۴۷- اگرچه کارفرما در کسر معاش کارگر به مقابل جرم مجاز است مگر از این کسرات خود کارفرما حق استناد نداشته و کسرات مذکور در صندوق احتیاط مذکوره حصه (د) اصل ۳۲ نهاده می شود.

۱۴۸- کارگران و مستخدمین بیکه بعد از ساعات خرابی سامان و افزار و ماشین تسلیم شده خود گردند و یا مواد مصنوعه که به ساختن آن موظف اند ناقص باشد مکلف اند که به حکمیت مرجع صلاحیت دار که در مرکز وزارت اقتصاد ملی و در ولایات نائب الحکومه ها و حکام اعلی و کلان است جبران خسارات وارده را بکار فرمایند و برالت حاصل کنند.

۱۴۹- کارگران و مستخدمین مکلف اند که اصرار ساختن مواد مصنوعه قاپریکه را معفوظ نگه داشته و بفاد شخصی خود استعمال نمایند و اگر مرتکب شوند در اثر تقاضای کارفرما مرجع صلاحیت دار به تناسب و خامت ارتکاب جرم برای اشخاص مسئول مجازات لازمه تعیین خواهد نمود.

شرایع فصل

د کار بکار افر مستخدمین

اوشا گردان و تکالیف

۱۴۶- کار بکاران اوستخدمین بر دی مکلف دی چه دخیل در ارداد سرمسم به خیاره و در سیارل شوی وظیفه به مرتب دل سرته رسوی او که داسی و تکری نو کارویندی اختیار لاری چه دتلف شوی وخت به تناسب سره ددوی حق الزحمه کسر کساندی اودتکرار پند و به صورت کتبی کنار ویندی کولای شی چه دصلاحیت دار لحنای له موافقی شعه و رسته دغه قرارداد فسخ کری.

۱۴۷- مستخدم کارویندی دجرم به مقابل کتبی د کار بکار دماش ذکر شو او اختیار لاری مگر له دقو کسرو تو شعه به خیاره کارویندی داستفادی کولو حق باری اودقه کسرو نه ۳۲ اصل (د) به حصه کتبی داخلیات به ذکر شوی صندوق کتبی ایچول کتبی.

۱۴۸- هغه کار بکار اوستخدمین چه بقصد سره خیل و در سیارل شوی سامان آلات او ماشین خراب کاندی او یا هغه چر د شوی مواد چه به چور و لو ئی مکلف دی ناقص او خراب وی به دی صورت کتبی مکلف دی چه دصلاحیت دار و لحنایو به حکمیت سرمدر سیدلی زبان تاوان کارویندی نه و ر کساندی او برالت حاصل کری. دغه صلاحیت دار لحنایو به مرکز کتبی د اقتصاد ملی وزارت او به ولایاتو کتبی نائب الحکومه گان اعلا حاکمان اولوی حاکمان دی.

۱۴۹- کار بکاران اوستخدمین مکلف دی چه دقاپریکی د مصنوعی مواد دو دچور بدنی رازونه بیت و سانی او به خیل شخصی مفاد کتبی استعمال نکری او که چیری داسی حکار ئی و کسر بود کار ویندی دغو جتبی به اثر به صلاحیت دار لحنایو به دجرم د خامت به تناسب پر مسئول و خلکو لازمه جزا گانی مقرروی.

۱۰ - رخصتی های اصولی کارگران و مستخدمین در سال بیست و دو رخصت ضروری و یکماه رخصت مریضی می باشد که حین ضرورت به آن کارگران و مستخدمین مکلف اند که کتیباً کارفرما و یا آمر موصی را مطلع سازند ، علاوه بر ایام رخصتی های اصولی اگر کارگران و یا مستخدمین غیر حاضر می شوند برای پنج روز اول در مقابل یکروز غیر حاضری دو روز معاش آنها کسر می شود و کار فرما بوسایل ممکنه کوشش نماید که شخصی غیر حاضر را بالای وظیفه اش حاضر سازد ، در صورتیکه غیرحاضری از پنج روز تجاوز نماید در مقابل یک روز غیرحاضری یک روز معاش آنها کسر میگردد ، اگر مریضی کارگر و یا مستخدم از یکماه تجاوز نماید و یا تکرار غیر حاضر شوند کارفرما بوظیفه مقام صلاحیت دار حکومت می تواند که قرار داد را قسح نماید .

تبصرهٔ اخیر ۱

اگر جاب غیر حاضران از قدرت کار فرما خارج باشد بر جمع مر بوضه اطلاع نماید تا راجع جلب آنها اقدامات لازمه بعمل آید .

تبصرهٔ بعد ۲

در صورتیکه کارگران و مستخدمین در طول یکسال از رخصتی های ضروری خود استفاده ننمایند ایام استفاده نشده را علاوه بر حق الزحمه درازده ماهه بول نقد معادل حق الزحمه خود مستحق میگرددند .

۱۱ - رخصتی های اصولی شاگردان در سال ۱۵ روز رخصت ضروری و یکماه رخصت مریضی می باشد که حین ضرورت به آن شاگردان کارفرما ، یا آمر موصی را بایستی مطلع

۱۰ - کارگران و مستخدمین اصولی رخصتی به کمال کتبی شل و رسمی ضروری رخصت اوپوه میباشند مریضی رخصت دی . دغدگی رخصتی ضرورت به وقت کتبی کارگران او مستخدمین مکلف دی چه کاروبندی او یا دموسی آمرته به تحریر خبرور کوی که چیری کارگران او مستخدمین دامولی رخصتی پرورنحو علاوه غیر حاضر شی نوپه اولوبنحو ورشو کتبی لی دیوی ورشی غیر حا ضری به سر دوه ورشی معاش کسر کپتری او کاروبندی به به منکنو و حیاوسره کوشش کوی چه دغه غیر حاضر سری شبلی و طیفی به حاضر کری که چیری لی غیر حاضری تریننحو ورشو زیادشی ، نو به دی صورت کتبی دیوی ورشی غیر حاضری به سر ددی دیوی ورشی معاش کسر کپتری ، که چیری کارگر او باد مستخدم مریضی او بی میباشند شغه و او دی او یا دوباره غیر حا ضرشی نو کاروبندی دصلاحیت وال شای به موافقه کولای شی چه قرار داد ورسره مات کاندی .

۱ لعیبر تبصره

که چیری دغیر حاضران قبول د کاروبندی به وس کتبی به وی نو مربوطه شای نه دی خبرور کوی چه دهنوی دچانبه باره کتبی لازم اقدامات و کری شی .

۲ لعیبر تبصره

به هغه صورت کی چه یو کمال کنارگران او مستخدمین دخیلو ضروری رخصتیو شغه استفاده ونکی نو علاوه ددولسو میباشنو بر حق الزحمی دخیلی حق الزحمی معادل ددغونو استفاده ورشو دتند ویسو مستحق کپزی ،

۱۱ - دشاگردانو اصولی رخصتی به حکال کی ۱۵ ورشی ضروری اوپوه میباشند مریضی رخصت دی چه دغونو د ضرورت به وقت کی شاگردان باید کارفرما بونکی ، یا دموسی

بنازند - باستانهای ایام رخصتی های اصولی
اگر شاگردان غیر حاضر می شود بر برای ده روز
اول در مقابل یک روز غیرحاضری یکروز
حق الزحمه و یا اجوره آنها کسر می شود
و اگر غیرحاضری آنها از ده روز تجاوز
نماید کارفرما می تواند که قرار داد آنها را
فسخ نماید .

فصل چهارم

فسخ قرارداد کار و قرارداد

شاگردی

۱ - در حال عدم اجرای مواد قرارداد کار
که توسط یکی از طرفین کار فرما و کارگر
و مستخدم باشد قرارداد داد بیکدی از صورت های
ذیل فسخ می شود .

الف - هرگاه کار فرما حق الزحمه کارگر
یا مستخدم را به ترتیبیکه در قرارداد داد
کار فاصله شده نداد یا ندهد .

ب - اگر کارگر یا مستخدم متواتر
غیرحاضری نماید .

ج - در صورتیکه کارگر یا مستخدم سرفتن
و یا نقض اعتماد نماید .

د - اگر کارگر مواد مستوعه و آلات
و افزار را ناقص سازد .

ه - هرگاه کارگر و یا مستخدم در اثر
اظهارات ویر و یا کند رفتاری خود را
از کار باز دارد و یا با آنها سلوک
خوب نداشته باشد .

در موارد پیشگفته فوق فسخ قرار داد
بموافقه مقام صلاحیت دار صورت گرفته

و طرف مسئول مکلف است که بقضات
و معتمدی مرجع صلاحیت دار حکومت
طرف مستحق تلافی معینه را بنماید .

آمر خیر کبری داصولی رخصتیو به استثناء
که شاگردان غیر حاضر بپزی دلمر بولسو
ورلمو دیناره دیوی ورلمی غیرحاضری - به
مقابل یکی یوه ورخ حق الزحمه بنا ددوی
مزدوری کسر کبیزی او که ددوی غیرحاضری
ترلسو ورلمو بپزی و کی کار فرما بونکی
کولای سی چه ددوی فرار داد فسخ کبری .

فصل پنجم

دشا گردی و قرارداد او د کار

دقرار داد فسخ

۱ - د کار دقرار داد داد و اودر عدم اجرا به حال
کی چه دیوی خواهد کار فرما بونکی او کارگر
او مستخدم بنه توسط سره وی قرار داد
دلاندنیو صورتو به یوه صورت سره فسخ کبیزی .

الف - که کار فرما بونکی د مستخدم
یا کارگر حق الزحمه به هغه ترتیب سره
چه د کار به قرارداد کی فیصاه شویدی ورتگری .

ب - اگر کارگر یا مستخدم بره بسی غیر
حاضری کوی .

ج - به هغه صورت کی چه کارگر یا مستخدم
غلاا یا دلمان ویا اواخلی .

د - که کارگر افزار او آلات او مستوعه مواد
ناقص او بیکبری جرر کبری .

ه - که کارگر یا مستخدم داخلها اثر او بر دیا کند
به اثر خیل منگری د اثر او بر دیا کند
او یا ددی سره به گداره مونتری .

به دغه یورآچر صورتو کی دقرار داد
فسخ دصلاحیت داره مقام به موافقت
سره کبیزی او مسؤلوه خوا مکلفده

چه دحکومت دصلاحیت داره مرجع
به قضات او معتمدی سره و مستحق
خوانه تا کلی تلافی دگری .

- ۵۲- مانع فوق العاده . مانع فوق العاده کیفیت را گویند که یک شخص تعهد کننده بدون قصد تعهد خود را انجام داده نواسته و اجرای آینده آن بطور قطع از قدرتش بماند باشد در همه موارد فسخ قرارداد کار بدون مسئولیت یکی از طرفین صورت گرفته می تواند موارد مزبور از قبیل ذیل اند:
 - الف- تفاوت کار گرو یا مستخدم .
 - ب- مرضی دایمی کار گرو یا مستخدم و یا مبتلا شدن بکدام مرض ساری .
 - ج- معیوبیت که جزیان آینده وظیفه کارگر یا مستخدم را اجاره نهد .
 - د- محو گردیدن مؤسسه در اثر حریق و یا حوادث طبیعی .
 - ه- فوت کارفرمای اصلی در صورتیکه مؤسسه به شخص کارفرما تعلق داشته باشد .
 - و- ورشکستی و یا بند شدن مؤسسه در اثر فروش مشروطه رایگه مالک جدید تعهد نگه داشت عدله جان را نکرده باشد .
 - ز- فسخ امتیاز بیکه موجب بندش فابریکه گردد .
 - ح- احضار بخدمت عسکری کارفرما . کارگر یا مستخدم .
 - ط- وقوع کدام جنایت که کارفرما یا کارگر یا مستخدم بان محکوم گردند و وظایف خویش دوام داده نتوانند . در صورتیکه مؤسسه محل کار خود را بکدام شهر دیگر نقل بدهد و کارگر بداشتن عذر معقول موافقت به نقل مکان نداشته باشد .
- ۵۳- مانع فوق العاده . ترطقات لور مانع . ترطقات اور مانع و هغه کیفیت و این چه یو تعهد گو و نکمی خورک بپله قصده خیل تعهد و پای تنسی رسولای او دهغه راتلونکی اجرا به فعلی دول سره دده نرواک اوره وی نوبه داسی مخلو کی د قرار داد فسخ بپله مسئولیت دیوی خوا صورت نیولای سی هغه شاپونه دادی .
 - الف- مستخدم یا کارگر مرگ .
 - ب- مستخدم یا کارگر دائمی ناروغی یا به کومه ساری ناروغی اخته کیدل .
 - ج- داسی معیوبوالی چه د کارگر یا مستخدم د وظیفی د آینده جریان مانع سی .
 - د- دسر مخلوباتو روطیسی پیشویه اثر سره دمو سی محو کیدل .
 - ه- د اصلی کارفرما یونکی مرگ « به هغه صورت کی چه مؤسسه به خیله کنار فرما یونکی پوری از هاری »
 - و- د موسسی بندیده یا ورشکستی دخر مخلون به اثر بهدی شرحه نوی شستن بی فعلی دساتنی تعهد نهوی کزی .
 - ز- دهغه امتیاز فسخ چه د فابریکی بندیدو موجب و گزوی .
 - ح- د کار فرما یونکی کارگر یا مستخدم احضار و عسکری خدمت به .
 - ط- د کوم جنایت پیشیده که کار فرما یونکی یا کارگر یا مستخدم به هغه سره محکوم سی او خیل و وظیفه دوام سی ور کولای به هغه صورت کی چه مؤسسه دخیل کار محل و کم خیارته نقل کزی او کارگر سره د معقول عذر لر او د نقل مکان سره موافقت نه لری .
- ۵۴- فسخ قرارداد شاگردی در دو ماه اول قرارداد بخواهش یکی از طرفین بدون کدام جبران خساره صورت گرفته می تواند .
 - ۵۳- دشا گردی د قرار داد فسخ کیده د قرار داد به دوام یو میاشتی کی دیوی خوا به غوغیته سره بپله د کمی خساری د جبران هغه صورت نیولای شی .

۵۵ - ا - قرار داد شاگردی بدون کدام
چیران خساره در موارد ذیل بزرگشده
میتواند -
بهدلای شی -

الف - دشا گردید کار فرما یونکی در گن به سبب
ب - به عسکری خدمت کی دشا گردید کار
فرما یونکی د احضار به سبب
ج - د کم جنایت دینتی به سبب چه شاگرد
با کار فرما یونکی به هغه سره معکوم
سی اونسوای کولای چه خبلی وظیفی
نه دوام ور کی

د - دشا گرد داخله کیمو به سبب به داسی
ناروشی چه دی تل د نارمخفه و ناسی
۵۶ - ا - دشا گردی - قرار داد دیوی خود غوبینتی
به اثر به لاندی صورتو سره فسح
بهدلای سی

الف - به هغه صورت کی چه یوه خوا
دقرار داد دموادو مراعات ونگری
ب - به هغه صورت کی چه دشا گردله خوانی
اورد خوبونه پیتبیری

ج - به هغه صورت کی چه موسسه دخیل
کار نمای وبل شارته نقل کی اوشا گرد
دغه نقل مکان سره موافقه اورد
دغودرو بیاد شود صورتو کی دقرار داد
فسح دحکومت د صلاحیت داره مرجع به
اجازه او موافقه سره صورت نیولای
سی اومشواله خوا مکلفه چه دصلاحیت
داره مرجع به منصفی سره مستحق خواه
هغه تا کلی تلافی و کپی

تبصره

د (۵۶) اصل د (ج) برخی به یاره کی کار
فرما یونکی مکلف دی چه علاوه د معنی تلافی
برور کپی دشا گرد د کار کولو دمدی

الف - در اثر فوت کار فرما یا شاگرد
ب - در اثر احضار بخدمت عسکری کار فرما
یا شاگرد

ج - در اثر وقوع حکدام جنایت
کار فرمایا شاگرد به آن معکوم
کردند و نتوانند که بوظایف خود
دوام دهند

د - در اثر مبتلا شدن شاگرد مرضی که
اورا طور دایم از کار مانع گردد

۵۶ - ا - قرار داد شاگردی در اثر خواهش یکی
از طرفین بصورت های ذیل فسح شده
میتواند

الف - در صورتیکه مواد قرار داد را یکی
از طرفین مراعات ننماید

ب - در صورتیکه همیشه از طرف شاگرد
اخلاق ناشایسته سر برند

ج - در صورتیکه مؤسسه محل کار
خود را بکدام شهر دیگر نقل بدهد و
شاگرد موافقت بقل مکان نداشته باشد
دوسه موارد متذکره فوق فسح
قرار داد بسو افقه و اجازة
مرجع صلاحیت دار حکومت صورت
گرفته و طرف مسئول مکلف است که
بقضاوت و منصفی مرجع صلاحیت دار
حکومت بطرف مستحق تلافی معنه
را بنماید

تبصره

راجع بخصه ج اصل ۵۶ کار فرما
مکلف است که علاوه بر تادیه تلافی
معنه مدت کار کرده کی شاگرد را

تصدیق تحریری با مضای خود برایش
بدهد تا شاگرد بموجب تصدیق مذکور
از ایام از کرده گی خود چینی که در یک
موسسه دیگر شامل کار بشود استفاده
کرده بواند .

تحریری تصدیق به خیار امضا سره و ده ته
ور کزی چه شاگرد به دفعه تصدیق سره
دخیلو کار کولو دور شو شغه کوم وخت چه دلی
موسی به کار کی شا ملبتری استفا ده
و کولای شی .

فصل پنجم

تنظیم کار

۵۷- کار گر اینکه عمر شان از (۱۸) الی (۲۰) سال
باشد علاوه از هفت ساعت در روز نمی تواند
که در کارهای تحت الارض مشغول باشند
و در بین این هفت ساعت کار ، اقلاً یک ساعت
استراحت نیز شامل است .

۵۸- کار گر اینکه عمر شان از ۱۸ سال کمتر
باشد در کارهای شب کاری شرکت ورزیده
نمی تواند .

۵۹- وقت کار روزانه در شش ماه اول سال شمسی
(۹) ساعت و در شش ماه اخیر سال هشت
ساعت می باشد که یک ساعت استراحت در بین
ساعات مذکور نیز شامل است .

۶۰- اگر در اثر وقوع حوادث طبیعی یا غیر
مترقیه و یا فوق العاده در جریان کار وقفه
رخ دهد و کار معطل گردد ، در صورتیکه
وقفه تعطیل یکروزه کار را باعث گردد -
افزودی ساعات کار زیاد از وقت معینه اصل
۵۹ لازم نیست و اگر وقفه مذکور تعطیل کار
زیاده از یک روز را دربر گیرد در آن صورت
باجازه مرجع صلاحیت دار ساعات کار افزود
شده می تواند مشروط بر اینکه افزودی ساعات
کار از دو ساعت در روز تجاوز ننماید .

۶۱- بهر صورت که باشد تعقیب در ساعات کار
موجب کسر حق الزحمه نگردیده و بالعکس
حق الزحمه ساعات افزودی کار فی صد (۱۵)
الی فی صد (۲۵) از معاش ساعات عادی
کار زیاد باشد .

فصل پنجم

د کار تنظیم

۵۷- هفت کار گر چه عمری د (۱۸) شغه تر (۲۰)
پوری وی به ورخ کی تر او و ساعتوزیات
نی کولای چه به تحت الارضی کارو کی
بخت وی او به دی او ه ساعت کار کی لتر تر
لتره بوساعت استراحت هم شامل دی .

۵۸- هفت کار گر چه عمری تر ۱۸ کالو کموی
دشیو به کار کی کگون ته سی کولای .

۵۹- دو رخنه کار وخت دشمنی کال به عمریو
شینرو میباشنو کی (۹) ساعت او د کال به ورو سنرو
شینرو میباشنو کی اته ساعت دی چه بوساعت
استراحت دو دو ساعتو به منع کی هم شامل دی .

۶۰- که د فوق العاده یا نابیره طبیعی حادث تو
دینرو به سبب د کار به جریان کی وقفه پیشه
سی او کار معطل سی نو که وقفه دیوی ورشی
د کار د تعطیل سبب و گزی د (۵۹) اصل
ترتا کی وخت زیات د کار د ساعتوزیاتول لازم
هدی او که دفعه وقفه د کار تعطیل تریوی ورشی
زیات کی نوبه دغد صورت کی د صلاحیت ارونکی
مرجع به اجازه سره د کار د ساعتو زیاتول
کیه لایسی به دی شرط چه د کار د ساعتو
زیاتوب تردو ساعتو به ورخ کی تیریونه کی .

۶۱- به هر صورت چهوی د کار به ساعتو کی
تعقیب د حق الزحمی د کسر موجب به گزی
او بالعکس د کار د ساعتو د زیاتوب حق الزحمه
به سل کی (۱۵) تر به سل کی (۲۵) پوری
د کار د عادی ساعتو تر معاش زیات وی .

- ۶۲ - افزودنی لازمه ساعات کار برای مستخدمینکه وظایف شان بذات خود استراحت را دربر دارد از قبیل مفتشین ، معافظین ، موتوررانها ، تعویلمداران ، پیاده ها و غیره مجاز است . و معاش ساعات افزودنی کار نیز برای اینچنین مستخدمین داده نمی شود .
- ۶۳ - موسساتی که در اثر حوادث غیر مترقبه و یا طبیعی و یا فوق العاده برای چندی تعطیل میگرددند راجع بنادیه حق الزحمه عمه جات خویش مکلف اند که مطابق ذیل رفتار نمایند -
- الف : اگر تعطیل موسسه یکماه دوام نماید حق الزحمه طور کامل بعمله جات تادیه گردد .
- ب : اگر تعطیل موسسه دو ماه دوام ننماید حق الزحمه ماه دوم مناصفه بعمله جات تادیه گردد .
- ج : در صورتیکه تعطیل موسسه از دو ماه تجاوز نماید در آن صورت بموافقه طرفین بالای دو باره دایر گردیدن موسسه مناصفه معاش بعمله جات تادیه گردد و باقرارداد فسخ شود .
- ۶۴ - هیچک موسسه صنعتی و تکنیکی مجاز نمی باشد که بکنفر کارگر و مستخدم و شاگرد را علاوه از شش روز در هفته مشغول بکار بدارد .
- ۶۵ - در یک هفته بیست و چهار ساعت استراحت متواترترین شده .
- ۶۶ - استراحت هفته وار بروز جمعه که تعطیل عمومی است صورت میگیرد .
- ۶۷ - موسساتی که وقفه دران باعث زیان و یا ناقص گردیدن مواد مصنوعه میگردد ، از قبیل فابریکات برق و یا فابریکات مواد از نراقبه و امثال آن مجازند که ساعات مجموعی
- ۶۲ - در کار ساعتی لازم است تا بوقت دههه مستخدمینو درباره چه ددوی به وظایفو کی ذاتا استراحت گدوی لکه مفتشان ، معافظین ، موتور وانان ، تعویلمداران پیاده گمان اونور مجازدی او در کارد زیبا توب در ساعتو معاش هم وداسی مستخدمینو تهنور کول کپیزی .
- ۶۳ - هغه موسسی چه دفوق العاده یا طبیعی یا نابیره حادثو به اثر دغو عمر درباره تعطیل کپیزی دختیای عملی دحق الزحمی دور کپیزی به باره کی مکلف دی چه به لاندی فرار سره رفتارو کی .
- الف : صکه دموسسی تعطیل بیوه میباشت دوام و کپی بشیره حق الزحمه دی و عملی ته ور کیره سی .
- ب : که دموسسی تعطیل دوی میباشی دوام و کپی ددوهی میباشی حق الزحمه دی نیمه و عملی ته ور صکیره سی .
- ج : به هغه صورت کی چه دموسسی تعطیل تردوو میباشی تیری و کی نوبه دغه صورت کی د دوازو خوا به موافقت یادی دموسسی ددوهی یلا تر چلیدو پوری نیی معاش و عملی ته ور کیره سی او یا دی فرار داد فسخ سی .
- ۶۴ - وهیخ تکنیکی اوسناعتی موسسی ته مجاز ندی چه پوشا کرداو کارگر او مستخدم به هغه کی تر شیزو ور لحو زیان به کاراشته کپی .
- ۶۵ - به یوه هغه کی خایر و پشت ساعتی پرله یسی استراحت تا کل شوی دی .
- ۶۶ - هفتیز استراحت دجمعی به ورخ چه عمومی تعطیل دی کیدای شی .
- ۶۷ - هغه موسسی چه به هغو کی وقفه دزیان یاده مصنوعه موادو دتقیس سبب گر زی لکه دبرق فابریکی یا دارن نراقبه مواد و فابریکی او داسی نوزی مجازدی چه دهفتیز استراحت

مجموعی ساعتی در دوازده و خواب به موافقت
 سه هفتگی پرورشی و پیش آویز هفتگی به
 نورو و ریحی کی بی عملی کزی :
 ۶۸ : دهفتیز استراحت اجزول به لاندی بخاری کی
 رانلای شی :
 الف : دیرق دجنر یثرو او او دموتور بود جا او او
 دیاره .

ب : ماشینوتوته دتیارور کولو اود شافتو او
 خرخونو دکناود دیاره .
 ج : دقاریکو ، دادارو اوتجوبلغانو دخیو
 دیا کولو دیاره .

۶۹ : به درې پورته بخاری کی د نومودی هفتیز
 استراحت دلیزول او او د کار کر و دحق انرحمی
 به باب کی ۶۳ اصل سره رفتار کپزی .
 ۷۰ : که دملکت ملی دفاع برله یسی فوق العاده
 کارته بی دهفتیز له دیل خغه ازمیداشی تول
 هته کار کر او موسی چه اوتیا ورته لیدل
 کپزی مکلف دی چه دحکومت به امر او او تیا
 به اندازه دخیل هفتیز استراحت خغه (برته دتانهغه
 له وختونو) لاس واخلی .

شپنزم فصل

ذور اکپداو او خطر مخه نیول

۷۱ : د اور اکپداو د مخه نیول دیاره دی لاندی
 تکتی به نظر کی ونیولی شی .
 الف : درنا او تود ولو دیاره دهنو مواد و
 استعما لول چه له نماء خغه اور
 آخستونکی غازونه رابسی او داغازونه
 تره ۳۵ درجی تودوالی کپته اور آخلی
 کاملاً منع دی .
 ب : تبلی خراغونه اونور چه مایع مواد به
 هتو کی استعما لپزی بساید لا د مخه
 نورمی به رنا کی دک شی د اکپداو
 به وخت کی دی نه د کپزی .

استراحت هفتی وار را بموافقه جانبین بالای
 روزمار هفتی تقسیم وبادر دیگر روز های
 هفتی عملی سازند .

۱۶۸ : تقبل در استراحت هفتی وار درموارد ذیل
 صورت گرفته می تواند :
 الف : برای جلا یمن جنر یثروها و موثر های
 برقی .

ب : برای تبیل دادن ماشینها و معاینه شافتها
 و جرخ ها .
 ج : برای صفائی اطافهای فایریکه ها ، ادارها
 و تجویفغانه ها .

۶۹ : در تقبیل استراحت هفتی وار مند کرده در
 سه موارد فوق و حق الزحمه کارگران
 مطابق اصل ۶۳ رفتار میگردد .
 ۷۰ : اگر دفاع ملی مملکت بکار فوق العاده
 موثر بدون وقفه هفتی وار ضرورت داشته
 باشد تمام عمله جات وموسسات طرف احتیاج
 مکلف اند که بامر حکومت و بقدر ضرورت
 از استراحت هفتی وار خود باستانی اوقات
 نیاز صرف نظر نمایند .

فصل ششم

حفظ هاتقدم از حریق و خطر

۷۱ : بغرض حفظ هاتقدم از حریق نکات ذیل
 مدنظر گرفته شود :
 الف : برای تنویر و تسخین استعمال موادیکه
 از خود غازات محترقه بروز میدهند
 و این غازات از درجه حرارت ۳۵
 درجه یا باین تر مشتعل میگردد
 کاملاً ممنوع است .
 ب : چراغهای تبلی و غیره که مواد مایع
 دران ها استعمال می شود باید قبلاً
 در روشنی روز ، مملو گردیده در
 وقت روشن بودن مملو نسگردند .

ج ۱ زبانه‌ها و میخ‌های خارج شدن از اطرافهای
سکاتار بایستی از مواد غیر قابل
احتراق تمیز و در واژه‌ها
از طرف داخل بطرف خارج باز گردند
و برای خارج شدن سرعت ممکنه تعداد
آنها زیاد باشد .

د ۱ در جمیع اطاق های کار و اطاق های
ماشینها و دهلیزها بقدر کافی آلهای
خاموش نمودن آتش نصب و آماده
بکار باشد .

۷۲- برای حفظ ماقدم از خطر باید نکات ذیل را
در نظر گرفت :

الف- لباس کار عملجات که در پیش روی
دستگاهها و ماشینها کار می نمایند باید
لباس مخصوص کار و متجانس شکل باشد
تا بقدرتاً در بین چرخها و غیره نیامده
باعث تولید خطر نگردد .

ب ۱- ماشین ها اینکه دارای سرعت فوق العاده
می باشند بایستی با تلفات حفظت منقوف
باشند تا در حین کدام بیش آمدن ای
و شکستن ماشین پارچه‌های شکسته به چشم
عملجات تصادف نکرده صدمه نرسانند .

ج ۱- اسانسورها بایستی در مسیر حرکت خود
طور مساویانه نصب و خالیگاه های
بیموجب گذاشته نشود مزید بر این
دروازه‌های مواضع ایستگاه بعد شروع
ب حرکت اسانسور طور اتوماتیک
بسته گردند .

د ۱- وقت جریان ویر چالوشدن فابریکه قبلاتوسط
یک اشاره مین صورت گیرد از قبیل
حوله فابریکه و غیره .

ه ۱- آلات چالان نمودن ویر چالو کردن
ماشین هادر یک موضع خارج خطر
نصب و بدسترس عملجات گذاشته شود .

ج ۱- در کار له خونو خفه دو تلو ایاری
اوزینی باید داورنه آخستونکو
مواد و خفه جویدی وی او دروازی
دی د دته له خوا د باندی و خواه
برایستی کپتری او په ممکنه دول سرهدی
دچاکت زتلود یاره شمیرد پریوی .
د ۱- د کار په تلو خونو او د ماشینو په خونو او په
دالا نوکی دی داوروژلو اسبابو نه
په کافی اندازه نصب او آمادوی .

۷۳- له خطر خفه دمه نیو او دپاره باید لاندی
نکته په نظر کی ونیولی شی :

الف- دمه کار گروچاه چه د دستگاه او ماشینو
په مخ کی کار کوی باید په یوشکل
اود کار مخصوصه جامه وی ترخرجه نابیره
د خر خونو ترمنخ را نشی او د خطر
دیدا کیدلو باعث ونه گرشی .

ب ۱- هغه ماشینو چه فوق العاده گردی توباری
چای دساتی په پو نیو کن تختی وی
خوچه د کومی ناخلی پیچی او یا د ماشینو
د ما تیدلو په وخت کی ماتی توپی
د کار گرو ستر گوته ونه رسپتری
اوصدمه وروته رسوی .

ج ۱- اسانسورونه بایدخیل دخوشهیدوپه یاره کی
په مساویانه دول سره ایچی او بی موجب
نش محارو نه دی نه برینو دل کپتری
برسپهری دی د ایستگاه د شایو نو دروازی
دی داسا نسور دخوشهید و تر شروع
و روسته د اتوماتیک په نو گه تری شی .

د ۱- دقابریکی د جریان اویر چالویدلو په وخت کی
دی دمه دیوی تا کلی اشاری په واسطه
لکه دقابریکی توله او نوری صورت ونسی .

ه ۱- دماشینو تو دچالانو او او بر چالویدلو
آلات دی په پو بی خطر نه بخای کی
نصب او عملی ته دی و سیازل شی

و ۱ ماشینونه د کړزیدلو په وخت کې د تیل وړ کولو او یا کولو د پاره دی لازمی احتیاطونه په نظر کې ونیول شي ز ۱ زینې دې ټینګې او د قوی کتارو لږ ونکی وښی

ح ۱ کوبې او حوضونه او چوغالی دی په (۸۰) سانتی متر او زوالی کتارې او مضبوطی کتارې واری

ط ۱ د هر ماشین او هری دستګاه تر منځ دی اقلًا اتیا متره فاصله پریشووله شي ی ۱ په هغو موسسو کې چه بخار د بګو

مستعمل دی لازم دی چه تریکار اجواړ د بګو په دقیق ډول امتحان او وکتل شي اولتر تر لږه بګوالی کې یو ځلې دی د بګو مختلفې برخې په منظم طور تر کتنې اودقت لاندې قرارو نیسي او په یو ټا کې جدول کې دی د هغو د معاینې او د اصلاحاتو شمېر و لیکل شي

ک ۱ د برقی ماشینو شاونو لخوا لخوا یونه باید په هغو موادو د فرش وی چه عمده بری ونه شو پېژنی

ل ۱ د برقی د ماشینو بوش دی په صحیح طور د برقی د هاد بګانو په واسطه په معنکه پورې و تړلول شي

م ۱ د برقی برهولینو لودی چه برقی پکتنې جاري وی قطعاً کارته کتارې

و ۱ برای تیل دادن و صاف کردن ماشینها چنین کردش احتیاطهای لازمه در نظر گرفته شود . ز ۱ زینها مستحکم و دارای کتارهای قوی باشند .

ح ۱ جاهها و حوضها و چغوریها به ارتفاع (۸۰) سانتی متر دارای کتارهای محکم و مضبوط باشند .

ط ۱ بین هر ماشین و هر دستگاہ اقلًا هشتاد سانتی متر فاصله گذاشته شود . ی ۱ در موسساتیکه د بګوهای بخار مستعمل است لازم است که قبل از یکار افتادن د بګوهای مذکور جدول دقیق امتحان و معاینه گردند و اقلًا در سال یکدفعه مختلف حصص د بګوهای موصوف طور منظم تحت معاینه و دقت قرار گیرد و در یک جدول معین تعداد معاینه و اصلاحات آنها درج گردد .

ک ۱ فرسوجوار ماشینهای برقی با پستی از مواد فرش باشد که بالای آن عمده جات تلفزند .

ل ۱ بوش ماشینهای برقی به طور صحیح توسط هادیهای برقی بزمین الحاق گردند .

م ۱ بالای لینهای برقی که در آن برقی جریان داشته باشد قطعاً کار نشود .

اوم فصل

فصل هفتم

دعمای دروغتیا سانه او صحیه شرطونه د کار او فابریکو لخوا یونه

۷۳ : هر یوله کار فرمه یونکو تینی چه د کار لخوا یونه « صنعتی موسسې او فابریکې » تاسیس باید د هر یوله عملي دروغتیا د تامین د پاره د لاندی شرطونو رعایت و کړی

حفظ اصحة عملة جات و شرایط صحیه مواضع کار و فابریکے جات

۷۳ : هر يك از كار فرما يانېكه مواضع كار « موسسات صاهتی فابریکے جات » تاسیس می نمایند باید چه تامین صحت عملة جات هر یوله شرایط ذیل را رعایت نمایند .

(۱۷)

۱۷۴ در تأسیس فابریکه و نصب ماشین و آلات و جای
 رعایت کارگران و سایر اوضاع عمومی کار
 باید امور متعلق به تأمین صحت کارگران
 مراعات شود .

۱۷۵ - برای تطبیق اصل ۷۴ باید کارفرما قبل
 از تأسیس بنگار علاوه از بر و زها
 و پیشنهاد اینکه نسبت به تأسیس موسسه بوزارت
 اقتصاد ملی تقدیم میکند یک نقشه محل کار
 یا موسسه اش را که دارای شرایط ذیل باشد
 بوزارت صحت نیز ارائه نماید .

الف : نقشه افتاده و ایستاده موسسه که در آن
 جهات از به موسسه با ملحقات آن
 و اطرافهای آن و لباس و دست و روشنی
 حمام و بیت الغلاء در صورت لزوم اطراف
 های خواب و مصرح و معین شده باشد .

۱۷۵ د (۷۴) اصل در تطبیق چهارم باید کارفرما بونکی
 در کار و بولجای له تأسیس او امری علاوه بر حق
 پروژو او پیشنهاد دونو چه موسسه در تأسیس
 به نسبت بی دملی اقتصاد وزارت تهرانی کوی
 در کارهای یادشلی موسسه یوه نقشه دی چه
 لاندی شرطو واری صحت وزارت تعه وینی .
 الف : دموستی برته او لایه نقشه چه معنی
 کی دموستی خاوری خواوی سره دهنی
 له ملحقاتو او دودی او دلایس او دمخ
 اولاس بریولو خونی حمام او بیت الغلاء
 دازوم به صورت کی دخوب خونی
 مصرح او تاکلی شوی وی .

تبصره

دستبرائی نقشه مقیاس دی له یوه پردوه
 سرواود موضعی نقشه مقیاس دی له یوه
 پرپوزولتو وی .

ب : به دی نقشه کی باید دموستی دودانیو او
 والی هم توضیح موندلوی .

۱۷۶ - به هغه صورت کی چه یوه صناعتی موسسه
 خیل محصول به بل محصول سره پداوی باید
 کیفیت بی صحت و زارت هم اخبار
 او خر گند کاندی .

۱۷۷ - هغه مراتب چه در کارگران و در وقتیا
 د ساتنی او در کار د لجا یواو دفابریکو د عمومی
 صحتی شرا یطو به نسبت باید مراعات شی به
 لاندی قرار دی .

الف : د کارخونی او د عملی صحتی مسائل .
 ب : د کار دخونو تهو به او دهنو هوا تازه
 کونی .

تبصره

مقیاس نقشه تعمیراتی از یک بردو صد
 و مقیاس نقشه موضعی از یک بریک هزار
 کتر باشد .

ب : در این نقشه باید ارتفاع ساختنیهای موسسه
 نیز توضیح یافته باشد .

۱۷۶ - در صورتیکه یک موسسه شغالی محصول
 خودش را به محصول دیگری تبدیل می نماید
 باید کیفیت را بوزارت صحت نیز اخبار
 و ابضاح نماید .

۱۷۷ - مراتبیکه نسبت به حفظالصحة کارگران
 و شرایط صحتی عمومی محل های کار و فابریکه
 جات باید مراعات شود قرار ذیل است .

الف : اطرافهای کار و مسایل صحتی صدهجات .
 ب : تهویه اطراف های کار و تجدید هوای
 آنها .

- ج ۱ تنویر و تسخین اطاقهای کار .
 د ۱ جای اسکان عمده جات در صورتیکه
 عمده جات در خود فابریکه مجبور
 بر هایش باشند .
 ه ۱ تدابیر حفظ ماتقدم و جلوگیری از سرایت
 امراض .
 الف ۱ اطاقهای کار و مسایل صحی عمده جات .
 ۱۷۸ هر اطاق کار از صحن تا سقف جز در مواردیکه
 ملاحظات فنی تقاضا نکند نباید کمتر از سه
 متر ارتفاع داشته باشد .
 ۱۷۹ تناسب ارتفاع و سطح کف اطاقهای
 کار بطوری باشد که تا ۱۰۰ متر مربع سه متر
 و علاوه از آن در تزیید هر ۱۰۰ متر مربع
 سطح (۵۰) سانتی متر ارتفاع دیگر ایزاد
 گردد .
 ۱۸۰ سقف و دیوارها و سطح قابریکات نباید
 با مواد آسترکاری شود که مانع نفوذ حرارت
 بود و جلو گیری هر گونه رطوبت را کرده
 بتواند در عین حال با سهولت نظهر و نظیف
 شده بتواند .
 ۱۸۱ اطاق های کار نظیر به نوعیت کار موسسه
 برنگ سبز ماشی یا رنگ نارنجی و یا سفید
 تلویز کر دیده و این رنگها هم در وقت
 ضرورت تجدید شوند .
 ۱۸۲ موسساتیکه پایان تر از سطح زمین ساخته
 می شوند صحن و دیوار های آنها با سمت
 یا سیاه چونه پلاستر شود .
 ۱۸۳ مواضع کار دارای دروازه و پنجره های
 کافی جهت روشنی و جریان هوا باشد .
 ۱۸۴ مجموع سطح دروازه ها و پنجره ها با اندازه
 شش یک سطح صحن هر اطاق کار باشد .
 ۱۸۵ در ساختن در و پنجره ها باید پیش بینی گردد
 که باعث جریان شدید هوا در داخل موسسه
 نشده و آفتاب هم مستقیماً بروی کار گران
 نیفتد .
 ج ۲ کار در خونور ناکول اوتودول .
 د ۱ د عموماً اوسپند اولهای به هفت صورت
 کی چه عمده به خیله فابریکه کی
 اوسپندلونه مجبور وی .
 ه ۱ حفظ ماتقدم تدبیر و نه اود باز وی
 دسترابت جلو گیری .
 الف ۱ د کار خوبی اود عملی صحی مسایل .
 ۱۷۸ د کار هر گونه لهغولی ترچه پوری بر نه
 لهغومواردو چه فنی ملاحظات تقاضا و کپی
 باید لهغولی متره لیزو وی والی و نه لزی
 ۱۷۹ د کار د خونور دغولی د سطح اود اود وی تناسب
 دی پاداسی طور سر موی چه تر ۱۰۰ متر مربع
 پوری دی در می متر اوله هفتنه زیات به هر ۱۰۰
 متر مربع سطح زیات پندلو کی دی (۵۰) سانتی
 متر نور اود وی زیات کرشی .
 ۱۸۰ د فابریکه جت او دیوالو اوسطع باید
 پاداسی مواد واستر کاری نشی چه دنو د وی
 دنو د مانع وی اود هر دو ل رطوبت و هغه و قبولی
 شی او به عین حال کی به آسانتیا سر موی
 تطهیر او نظیف وشی کپد لای .
 ۱۸۱ د کار خوبی دی نظر د موسسی د کارنو عبت
 نه به زرغون ماشی رنگ یا نارنجی رنگ
 یا سبین رنگ رنگ کرشی او دارنگو نه دی
 هم د ضرورت به وخت کی نوی کرل شی .
 ۱۸۲ د موسسی چه د مخکی لهغنه کپت و د انبیزی
 دهغو غولی اود پواو نه دی به سمت با توره
 چونه پلاستر شی .
 ۱۸۳ د کار شایونه دی درنا اود عواد چپد اود بازه
 کافی دروازی او پنجره ویاری .
 ۱۸۴ د دروازه او پنجره و مجموعی سطح دی د کار
 دغولی دغولی د سطح شیز می برخی به اندازه موی
 ۱۸۵ د دروازی او پنجره و به جو دولو کپی باید پیش
 بینی وشی چه دنه به موسسه کی د هود شدید
 جریان باعث و نه کرزی او هم کار گرانو
 پر مچ مستقیماً لبر و نه لگبیزی .

- ۸۶ - هرینجره دارای جالی‌های سیمی کافی باشد تا از ورود مگس و پشه و سایر حشرات جنو گیری نماید .
- ۸۷ - هر قابو بیکه که در آن عمده جات ناچار بسکونت باشد حتماً به تناسب عمده کار گران خود داشته باشند .
- ۸۸ - وجود بیت‌الغلاها در قابریکه‌ها ضروری بوده و غلاها باید دور از محل کار بوده و به تناسب هر سی تقریباً مستراح داشته باشد .
- ۸۹ - نظافت بیت‌الغلاها همیشه مراقبت و وقتاً فوقتاً با چونه و پاسا بر مواد کیمیاوی ضد عفونی شود .
- ۹۰ - اطلاق های کار باید همیشه صاف و پاک نگهداشته شده و ضمن آن اقل در روز یک مرتبه بطور مفصل در خارج ساعات کار بهیچدیکه محل کار از طرف عمده ترک گردید پاک شده و این صفائی هم توسط آب یا برس‌ها و یا پارچه های تم دار صورت گیرد .
- ۹۱ - در نقاط مختلفه قابریکه تعدادی های حلی یا مسی برای انداختن افزات دهن و بینی موجود باشد .
- ۹۲ - هر قابریکه باید شیردهن های کافی آب سرد پاک داشته و ظروف آبجوری هر کار گر علیحده باشد همچنان و جود آب کافی برای شست و شو و نظافت عمده نیز از ضروریات قابریکه محسوب می شود .
- ۹۳ - کار گرانیکه برای روشن نمودن کوره های ماشین بکار گماشته می شوند باید از صدمه حرارت و بخار های منصاعه از مواد سوخت بصون بمانند .
- ۹۴ - برای جلوگیری از صدمه حرارت باید این گونه کار گران وقتاً فوقتاً تبدیل و عندالاقضاء عینک های مخصوصی بچشم بسته و بوت های مخصوصی استعمال نمایند .
- ۸۶ - هر هینجره دی کافی سیمی جالی واری خورج دمج اوغوماشی اونور و حشر و د نوتلومغه و گرزوی .
- ۸۷ - هر قابریکه چه به هفی کی عمده استو گنی نه از عموی دخیلود کار گرانودشمبر به تناسب دی حمام و نهواری .
- ۸۸ - به قابریکو کی دیت الغلا کانو وجود ضروری دی اوغلا گانی باید د کاره لمخایه لبری وی او به تناسب دهرود بر شو تنودی داستراحت لمخای و لاری .
- ۸۹ - بیت الغلا گانی دی تل مراقبت او وخت به وخت دی به چونه پایه نورو سدهفونی مواد ویا کپتری .
- ۹۰ - د کار خوننی باید تمیل صافی او یا کی ساتنی کپتری اوغونی دی لبر تر لبره دورخی یو لمخای به مفصل دول د کاره ساعتو شغه خارج هغه وخت چه عمده د کار لمخای پر پرندی یا کپتری او د صفا نی دی هم به او بو یا برس پایه نهارونکو تو کرو سره وی .
- ۹۱ - د قابریکی به مختلفو لمخاو کی دی دغولی او پزی دافرازانو آچواو دیاره حلی یا مسی تو کدانی موجودی وی .
- ۹۲ - هر قابریکه باید دیا کو یغواویو شیردانوه واری او دهر کار گر داوو شیاو او شی دی لمخانه وی به عمده دول د کافی اندازی او بو وجود د پیر پولو او د عملی داو دس دیاره د قابریکی له ضروریاتو کتل کپتری .
- ۹۳ - هغه کار گران چه دماشینو د سکورو داور لگو او کار نه گمارل کپتری باید دتو دوخی او دسولوا و موادو بوتو شوی بخار و له صدمی لمخنی ساتنی وی .
- ۹۴ - دتو دوخی له صدمی شغه ساتنی د یاره باید داسی کار گران وخت بروخت بد لپتری او عندالاقضاء دی معصوصی عینکی به ستر کو تری او معصوصی بوتو له دی استعمالوی .

- ۱۹۵- عهه عمله چه دوری- پرپشتلو په کارخانو
یا دسر بویه کانو یا دحروف چینی په کاروبیا تورو
داسی چارو کی کار کوی باید دهنوی
د کار د نوعیت په نسبت مخصوص ماسکی واری
او دا ماسکی دی د کار فرمایونکو په وسیله
تدارک او تهیه کبزی .
- ۱۹۶- په هغو فابریکو کی چه دهر زغ لری باید په
لازمی ذریعو سره دزغ د درندوالی د شدت
مغه و نیواشی .
- ۱۹۷- د کار په هر لحای کی باید کافی چو کی چه
حتی الامکان د تکبلی لحای واری موجودی وی
تر شو چه عمله په هر وخت کی استراحت اوده
و نیولای شی .
- ۱۹۸- کار گران مجبور دی چه د ضرورت په وخت کی
دخیالو خوا او یز و افزات په هغو تو کما نیو کی
چه دوری ته ایښوولی شوی دی و اچوی .
- ۱۹۹- کار گر باید د کار تر گمار او دغه خپله صحتی
تصدیق نامه کار فرمایونکی ته وینیی او همدارنگه
کار فرمایونکی هم مکلف دی چه هر کار گر
و روسته د هغه د روغتیا د تصدیق دپانی له
کتاوخیل د کار په محل کی قبول کوی .
- ۱۹۵- عمله جاتیکه در کارخانه های پشم شویی یا
معادن سرب ویا کارهای حروف چینی و
امثال آن کار نمایند باید به نسبت نوعیت
کار ایشان با ماسکه های مخصوص مجهز
گردیده و این ماسکه ها بوسیله کارفرمایان
تهیه و تدارک گردد .
- ۱۹۶- در فابریکه جاتیکه صدای زیاد دارد باید
بفراغ لازم از شدت سنگینی صدا جلوگیری
بمعل بیاید .
- ۱۹۷- در هر موضع کار باید چو کی های کافی
که حتی الامکان تکیه گاه داشته باشند موجود
باشد تا عملیات در هر موقع استراحت و
رفع خستگی کرده بتوانند .
- ۱۹۸- کار گران مجبورند تا در حین ضرورت
افزات دهن وینیی خودهارا در حقه های که
بست رس شان گذاشته شده است بیندازند .
- ۱۹۹- کار گران باید قبل از گذاشته شدن بکار
تصدیق نامه صحتی خودشانرا به کار فرما ارائه
کرده و همچنان کار فرما نیز مکلف است
تا هر کار گرا بعد از ملاحظه ورقه تصدیق
صحت ایشان به محل کار خویش بیدرد .

تبصره

د روغتیا تصدیق نامه د کار گر په مراجعت سره
د مربوطه کتاوانو تر کنتی او تصدیق و روسته
په مرکز کی د بلدی صحتی دایری له خوا اویه
ولایتو کی د صحتی مدیر بنوله یا د ورویاور کواه
کبزی .

۱۰۰- دهری صناعتی مؤسی کار گران دی
نظرد کار و نوعیت ته باید لنه تراخه په هرو
۳-۶ میاشتو اویو کمال کی یو وار تر صحتی
معاینی تهر پبزی .

۱۰۱- په هغه صورت کی چه له کار گرانو همنی کوم
یو په منبغ د کار کی ناروغ یاتی شی او د
کار کولو توان ونه لری کار فرمایونکی

تبصره

تصدیق نامه صحتی بر حسب مراجعت کار گر
پس از معاینه و تصدیق د کتوران مربوطه
در مرکز از طرف دائرة صحتی بایدیه و
در ولایات از طرف مدیریت های صحتی مجاناً
اعطا میگردد .

۱۰۰- کار گران هر موسسه صناعتی نظر به
نوعیت کار باید لا اقل در هر ۳-۶ ماهه یو کمال
یک بار از معاینه صحتی گذارش داده شوند .

۱۰۱- در صورتیکه کدام یک از کار گران در
انتهای کار مرض یا مجروح گردیده و توان
بکار کردن را نداشته باشد کار فرما مکلف
است که کار گر مذکور را نظر به تصدیق د کتور

در شفاخانه خود فابریکه و در صورت عدم وجود آن در یکی از شفاخانه های رسمی تحت معالجه بگیرد. حق العلاج کارگر مذکور در صورتیکه در شفاخانه اخیر الذمکر معالجه شود از یول صندوق احتیاط متذکره اصل ۳۱ پرداخته می شود.

۱۱۰۲- در هر موزه باید وسایل نظافت از قبیل وسایل دست و روشویی و صابون و دستمال برای کارگران تهیه شود.

۱۱۰۳- هر کارگر علاوه از دستورات انتظامی و صحتی مجبور است همیشه از مقررات صحتی و تعلیمات نامه های صحتی فابریکه جات نیز پیروی نماید. همچنان کارگر مجبور است تا علاوه از مقررات صحتی متعلق بفابریکه جات از مسایل عمومی حفظه الصحت نیز رعایت کند.

۱۱۰۴- خوردن نان و نوشیدن چای و امثال آن در اطاق کار ممنوع است.

ب- تپو به اطاق های کار و تجدید هوای آنها ۱۱۰۵- ساختمان فابریکه جات باید طوری باشد که برای هر عمده از (۷) الی ۱۴ متر مکعب گنجایش هوا را داشته باشد.

تبصره

چهارده متر مکعب هوا برای عمده جاتیست که در لایبراتورها مواقع ازدحام مردم و مطبخها وغیره مشغول کار می باشد.

۱۱۰۶- در فابریکه جاتیکه جلوگیری از غازات و بخارات مضره آنها مقدور نباشد باید بوسایل لازمه از سرایت و انتشار آن در فضای فابریکه ممانعت بعمل آید. فابریکه جاتیکه نظیر به نوعیت کار آنها مواد و خاک سنگین داشته باشند این مواد و خاک بوسیله جریان طبیعی هوا خارج نمی شود باید بوسیله آله اسیراتور به تجدید هوای آنها پرداخته شود.

مکلف می چه نومودی کار کرد تا اکثر تصدیق به فراز پیشه دفابریکی به شفاخانه کی او که هفت هوی به یوی رسمی شفاخانه کی تر معالجه لاندی ونیسی دنومودی کار گر حق العلاج چه به روسنی شفاخانه کی معالجه شو د (۳۱) اصل ذکر شوی احتیاطی صندوق له یسوخه ور کول کبتری.

۱۱۰۲- به هر موزه کی باید دنیا کی وسایل آنکه دلاس او منوینخلو وسایل اوصابون اودستمال د کار گرانو دپاره تهیه شی.

۱۱۰۳- هر کارگر سر بریده بر انتظامی اوصحتی دستوراتو مجبوری دصحتیه مقرراتو اودقابریکو د صحتی تعلیم نامو به هم تل پیروی کوی همدارنگه کار گر مجبوری چه علاوه دهنو صحتی مقرراتو چه به فابریکه ادهاری دعومی حفظه الصحت مسایلو به هم رعایت کوی.

۱۱۰۴- دودی خورل اوجای خنبل اوهمداسی نوری جاری د کار به خونه کی منع دی.

ب- د کار دخونو تپو به او دهنو هواتازه کول ۱۱۰۵- دفابریکو ودانی باید داسی وی چه دهر عمله دپاره له ۷ تر ۱۴ متر مکعب پوری دهوا گنجایش واری.

تبصره

خزلس متر مکعب هوا دهنی عملی دپارده چه به لایبراتورو او دخلکو دازدحام به مجایو اودبغلی به مجایو اونوزو کی به کار بوختوی.

۱۱۰۶- به هغو فابریکو کی چه د زیانمنو غازو او بخارومغه کرزول مقدور نهوی باید به لازمه وسیلو دفابریکی به فضا کی دهنو د سرایت اونیتبدلومغه ونبله شی. هغه فابریکی چه نظیر دهنود کار نوعیت ته درانده مواد او خاوره واری او هغه مواد او خاوره دمواد طبیعی چنن په وسیله نه ووزی باید داسیراتور آل پیوزیمه دهنوها تازه کرله سی.

۱۰۷ - به داسی فابریکو کی سرپیره رندی چه د
 (۱۰۸) اصل په قرار د نورو قابر بکوپه شان په
 عمومی ډول یې هوانازه کول ضروری دی باید
 د هوانا د مینځ گرزولو د باره بعضی ذروازی او
 پنجری هم پرا نیتلی پریشو ولې کېنزی .
 ۱۰۸ - د کار د خوڼی هوا باید هر ورځ دوه ځلې د کار تر
 شروع د منځه اود کار تر تمامیدو وروسته تازه شی .

تبصره

د خوڼو د هوای کډه وروسته تر کار د هغو فابریکو
 د باره دی چه دشپې کار کوی .

۱۰۹ - د دې د باره چه هوا په فابریکو کې دانه په چته
 ډول ننوژی نو د خوڼو د پنجرو په مقابل کې
 باید هېڅ یو حایل لکه برنډه او تور نه وی
 «هغه سیمی جالی چه د حشراتو د ننوژو د منع کولو
 د باره د اینو ولې کېنزی د دې امر څخه مستثنی دی»
 ۱۱۰ - د خوڼو هوا باید د بیت الخلا اود د نورو اودنورو
 پوی نا کولخا پود پوی څخه گوښی اوصافه وساتنه
 سی د هغو خونو منځکه اود پو الوتو چه په هغو کې
 پوی نا که اوهغونی مواد استعمالېنزی باید د هغونی
 شد په محلولو سره وویشل سی او کثافات
 ئی په هغه کری لیری او واخیستل سی:

۱۱۱ - د هغو موادو اود ډول او غلبلول چه د تنفس وړ نه وی
 باید په نرلی آاو کې په میکاتیکی ډول سره
 اجراسی

ج - د کار و د کوټو تودول او تنویر .
 ۱۱۲ - په هغه صورت کې چه فابریکه و تنویر ته اړه وی
 باید رنیا په دونه اند ازه سره وی چه د کار کر
 وستر کوته ضرر پېښ نه کری .

۱۱۳ - د چراغ باید په داسی لمبای کې کېننول سی
 چه د برسیوری وانه جوی .

۱۱۴ - د تنویر اند ازه باید د کار د نوعی په تناسب
 سره وی او په هغه صورت کې چه د دقیقو کار و
 د باره ډېره رنیا لازمه وی په چراغو کې دی
 تباشیری شپوټه استعمال سی .

۱۰۷ - د رجین فابریکه جات علاوه از آنکه
 بېحیث عمومی مانتد سایر قابر بیکه ها هر ورځ
 صلیق اصل ۱۰۸ تجدید هوای شان لایست
 باید یاز گډ اشن بعضی اذدر و پنجره های آن
 نیز برای جلو گیری از فساد هوا صورت گیرد .
 ۱۰۸ - هوای اطاق کار باید هر ورځ دوه ځله قبل
 از شروع کار و بعد از انجام آن تجدید شود .

تبصره

تجدید هوای اطاق ها بعد از انجام کار برای فابریکه
 جائیست که شب کاری می نمایند .

۱۰۹ - برای اینکه هوا بداخل فابریکه بدوستی داخل
 شده بتواند مقابل پنجره های اطاق ها په چگونو
 حایل از قبیل برنډه وغیره وجود نداشته باشد
 «جالیهای سیمی که بغرض ممانعت از دخول
 حشرات وضع می شود از این امر مستثنی است»

۱۱۰ - هوای اطاقها باید از تعفن بیت الخلا ها و خنثی ها
 و دیگر منابع عفونت بر کنار و صاف نگه داشته
 شود زمین و دیوار های اطاقها لیکه در ان
 مواد عفونی مورد استعمال می باشد باید پاک
 محلول شده عفونی شده شده و کثافات آن
 هاندم برداشته شود .

۱۱۱ - آسیاب کردن و غریال نمودن مواد غیر قابل
 تنفس باید در آله های بسته بطور میکاتیکی
 صورت گیرد .

ج - تنویر و تسخین اطاقهای کار .

۱۱۲ - در صورتیکه فابریکه محتاج به تنویر باشد باید
 نور باندازه باشد که باعث رسیدن صدمه
 به چشم کار گر نگردد .

۱۱۳ - محل وقوع چراغ باید در جاتی باشد که سایه
 زیاد نبندازد .

۱۱۴ - مقدار تنویر باید به تناسب نوع کار بوده
 و در صورتیکه برای کارهای دقیق نور بیشتری
 لازم باشد در چراغها شیت های تباشیری
 استعمال شود .

۱۱۵- در دهلیزها و زینه ها نیکه محتاج به نور صنعتیست باید بقدر کافی چراغها موجود باشد.
 ۱۱۶- فابریکه در موقع سرما باید با بخاریها تسخین شود و بخاریها هم باید با اندازه زیاد نزدیک کار گران نباشد (بهترین است بخاریها از تحت پخته ساخته شوند) .

تبصره

در صورتیکه فابریکه از تسخین برقی کار گرفته بتواند ترجیح داده می شود .

۱۱۷- تسخین نباید بوسیله منقلها که از آن غاز و احتمالا دود بلند می شود صورت گیرد .

۱۱۸- حرارت فابریکه باید با نوع کار متناسب بوده و نظیر به سخت و شدت کار از (۱۰) الی ۱۸ درجه سانتی گراد باشد .

تبصره

در داخل هر فابریکه باید يك يك درجه سانتی گراد موجود باشد .

۱- جای اسکان عمه جات .

۱۱۹- اطاق خواب عمه جات باید بطوری ساخته شود که برای هر نفر (۱۴) متر مکعب هوا داشته باشد .

۱۲۰- اطاقهای خواب هر روز يك بار تنظیف و شست و شو شود .

۱۲۱- نصب کفچه ها و پارچه ها در حیوانات های اطاق های خواب ممنوع است .

۱۲۲- هر شخص باید دارای بستر خواب علیحده باشد .

۱۲۳- روزه آنها باید در هر ماه يك بار شست و شوی شود .

۱۲۴- کارگریکه جدیداً عوض کار گر اولی داخل می شود باید بستر و روجایی کار گر سابق بعد از تنظیف و در صورت لزوم و امکان بعد از تعقیب برای کار گر جدید استعمال شود .

تبصره

به هغه صورت کی چه در برقی تسخین شغه کار و اخیستلای سی ترجیح ور کول گیری .

۱۱۷- دهنو منقلانویه ذریعه سره چه دهنو شغه غاز او احتمالا کلودیورته کپتری باید تود وخی و نه سی .

۱۱۸- دفا بریکی تودوخه باید کارد نوع به تناسب سروی اود کارد سیکتوب اوشدت لهرو بهد (۱۰) شغه تر ۱۸ پوری دساتتی گراد در جی وی .

تبصره

به هره فابریکه کی دننه باید یوه یوه دساتتی گراد درجه وی .

۱- د عملی داسپدو بجای .

۱۱۹- دعملی دخوب خوننه باید په داسی دول سره جووه سی چه د هر سری دیاره (۱۴) مکعبه هواواری .

۱۲۰- دخوب خوننی باید هره ورخ پاکتی او پر پوللی سی .

۱۲۱- دخوب دخوان په دیوال دیار چواو کافدو تناول منع دی .

۱۲۲- هر سری باید بیول دیل دخوب بندرواری .

۱۲۳- روجایی گانی باید په هره میاشت کی پر پوللی شی .

۱۲۴- هغه کار گر چه نوی دلمریو کار گر و په عوض کی داخل بتری باید دیخوابو کار گر و بستر او روجایی وروسته تر یا کولو اودا مکان اولوزوم په وخت کی وروسته تر تعقیب کنوو کار گر و دیاره استعمال سی .

(۳۴)

- ۱۱۲۵ - هر کار گر باید بیل بیل بودسمال اومخ
یا کتولری .
- ۱۱۲۶ - کارفرما یو نکلی مکلف دی چه هغه صحبه
مقررات چه دمربوطه مقاماتو لهخوا دستور
ورسکړه شوی دی دخپل کار په لخوا کي په
مخبرو سوختو ککي په داسي لخوا ککي
چه کار گرتی ایدلای سی وغیروی .
- ۱۱۲۷ - دداسی کاروتحصیل چه د کار گرتیدنی
طاقت اوووی منع دی .
- ۱۱۲۸ - کارفرمایونکی مکلف دی چه دمستوبه
اوساریه ناروغیو دبتکاره کیدو په وخت کي لکه
کولیرا کوی حمای لکه دار
خورا و
ترا خوم شری
سفلیس فرامبوزی
سوزاک کریپ
انه فالیس نور کتلوز
سرخ باد
- ۱۱۲۹ - کارفرمایونکی مکلف دی چه هر کال
دخیلی مربوطی عملی دپاره دلووی تپی دند
واکسین وغوازی اودوی بیچکاری کړی .
دمعرفی دند وا کسین قیمت دی د(۳۱) اصل
دبادشوی احتیاطی صندوق خفه ور کړوسی .
- ۱۱۳۰ - هر ه صناعتی موسسه چه په هني کي
د(۵۰) خفه زیات تر (۵۰۰) پوری عمله
کار کوی باید یوصحی (ریور) دصحبه
وزارت له هدايت سره سم دخیلی مربوطه
عملی دپاره واری .
- ۱۱۲۵ - هر کار گر باید دارای يك دستمال
ورو یا کت عنیجه باشد .
- ۱۱۲۶ - کارفر ما مکلف است تمامقررات صحبه را
که از طرف مقامات مربوطه دستور داده
شده است درمحل کار خود درلوابع مخصوص
درجائیکه کار گران دیده بتوانند بیاورند .
- ۱۱۲۷ - تحویل کارها لیکه فوق طاقت جسمانی
کار گر باشد ممنوع است .
- ۱۱۲۸ - عکار فرمایان مکلف اند تا در حین
ظهور و فایع امراض ساریه مستوبه
از قبیل کولیرا Choléra حمای لکه دار
Typhus Exanthematic
Variol جدام Lépra ترا خوم
Torachom سر غصکان
Raugéol سفلیس Syphilis فرامبوزی
Frambsisé سوزاک Ghomorhe کریپ
Gryppe انه فالیس Ewcéphalitis
توبرکولوز Tuberculose
سرخ باد Erysipelle
وغیره در بین کار گران مربوطه کیفیت
را هماندم بشعبات صحبه نزدیک خویش اطلاع
نموده و سپس وزارت صحبه را نیز مطلع گرداند .
- ۱۱۲۹ - کارفرما مکلف است تا در هر سال برای
عمله جات مربوطه خویش وا کسین ضد معرفه
در خواست نموده و آنها را بیچکاری نماید
قیمت وا کسین ضد معرفه از صندوق احتیاط
متذکره اصل ۳۱ برداشته می شود .
- ۱۱۳۰ - هر موسسه صناعتی که بیش از ۵۰
تا ۵۰۰ عمله دران مصروف کار باشند
باید يك (ریور) صحی نیز بر حسب هدايات
وزارت صحبه برای عمله جات مربوطه
خویش داشته باشند .

- ۱۳۱ - موسساتیکه عمله جات آن بالاتر از ۵۰۰ نفر بوده و مسافه آن بیش از ده کیلو متر از شفاخانه‌های رسمی باشد باید یک شفاخانه بر طبق نظریه وزارت صحیه تاسیس نماید .
- ۱۳۲ - موسسات صنعتی که تعداد عمله جات شان کمتر از ۵۰ نفر باشد مجبورند تا یکی دو اخطایک به برد معا لجات فوری عمله جانبیکه در موقع کار مریض یا مجروح می‌شوند خورده و دارای لوازم صحنی و ادویه و اسباب پانسمان باشد موجود داشته باشند .
- ۱۳۳ - تاسیسات صحیه رسمی و خلیفه خود میبایند تا همیشه با تاسیسات صحیه موسسات صنعتی تشریک مساعی نموده و در تاسیس اینگونه موسسات صحیه کمک و مساعدت نمایند .
- ۱۳۴ - وزارت صحیه ذریعه هیئت هاییکه مستقماً از طرف وزارت صحیه تعیین می‌شوند و یا ذریعه هیئت های ولایتی که بطور غیر مستقیم مقرر میکنند وقت فوقه از امور صحیه موسسات صنعتی تفتیش و مراقبت می‌نمایند .
- ۱۳۵ - در مواضعیکه موسسات صنعتی تاسیس می‌شود کارفرما باید مسجدهم تعمیر نماید .
- ۱۳۱ - هفت موسسی چه عملی تر (۵۰۰) کسب زیاده وی اودعه می‌مسافه در رسمی شفاخانه خنه ترا سو کپاومت رشفه دپرووی باید و شفاخانه دوزارت صحیه دنظریه سرده سه تاسیس کری .
- ۱۳۲ - هفت صنعتی موسسی چه عملی تر (۵۰) کسولتری مجبوری دی چه یوه ودوی داسی خونی چه دعتی عملی د فوری معا لجهی به در دوخوری چه دکار به وخت کی باجوه باتنی کپتری ولری او دا باید صحنی او اوزم اود و اووی دیانسمان اسباب موجود ولری .
- ۱۳۳ - رسمی صحنی موسسی داخیره و طبعه بولی چه نل دصناعتی د صحنی موسسو سره کوبیش کری اود داسی صحنی موسسو به تاسیس کی کومک او مساعدت و کری .
- ۱۳۴ - صحیه وزارت دهغو هیئتو به ذریعه سرده چه مستقیماً دصحه وزارت له خواتا کن کپتری بادولایتی هیئتو به ذریعه سرده چه به غیر مستقیم بول سرده فروری وخت به وخت دصناعتی موسسو دصحه کار و خغه تفتیش او مراقبت کوی .
- ۱۳۵ - به غنولجا بونکی چه صنعتی موسسی تاسیس کپتری کارفرما بونکی باید مسجدهم جو کوی .

اتم فصل

متفرقه مواد

- ۱۳۶ - کارفرما بونکی مجبوری چه دکار کر دهر اجرت به ور کره یوه پانه صورت حساب و کار کر ته ور کی .
- ۱۳۷ - کارفرما بونکی مکلف دی چه یوه داخلی تعابثنامه « دکار شرایط او انضباط » چه دکار گرانو اخوا باید مراعات سی او حفظ الصحه ایجابات اود کار امنیت وینیی ددی اصولنامی ترنشر دری میاشتی وروسته اود ملی اقتصادا

فصل هشتم

مواد متفرقه

- ۱۳۶ - کارفرما مجبور است که در هر تادیه اجرت کار کر یک ورقة صورت حساب بکار کر بدهد .
- ۱۳۷ - کارفرما مکلف است تا یک تعلیمات عامه داخلی « شرایط کار و انضباط » که از طرف کار گران بایستی مراعات شود و ایجابات حفظ الصحه و امنیت کار را نشان بدهد در ظرف سه ماه بعد از نشر این اصولنامه ترتیب نموده و بعد

- ۱۱۴۳ - وزارت اقتصاد ملی در هر موقع که لازم بیند موسسات صناعتی را تقویت می نماید .
- ۱۱۴۴ - در مرکز وزارت اقتصاد ملی و در ولایات نائب الحکومه معالو حکام اعلی و کلان در صورتیکه عملیات یک فابریکه را مخالف اصول فنی و انتظامی و صحتی و یا برخلاف مقررات این اصولنامه مشاهده نمایند کار فرما را برفع معائب مذکوره و یا رعایت مواجد کور مجبور خواهند ساخت و یا برای کار فرما مهلت خواهند داد تا نواقص مزبوره را رفع نماید و اگر کار فرما در طول مهلت مذکور نواقص خود را رفع ننماید وزارت اقتصاد ملی می تواند که برای مدت فابریکه مذکور را تعطیل نماید .
- ۱۱۴۵ - هرگاه عملیات یک فابریکه موجب خطراتی باشد که تعطیل فابریکه را ایجاب نماید وزارت اقتصاد ملی برای یک مدت معینی فابریکه مذکور را تعطیل خواهد نمود .
- ۱۱۴۶ - اگر محصول فابریکه برای صحت عمده جان و همجواریان فابریکه موجب خطرات باشد وزارت اقتصاد ملی ناظران بوده نمودن شرایطیکه رفع خطرات مذکوره را بنماید فابریکه را تعطیل خواهد نمود .
- ۱۱۴۷ - اگر در مملکت موسسات بیمه صحتی در آینده تاسیس شود در مواد اصولنامه هذا که ارتباطی به بیمه صحتی پیدا میکند تجدید نظر می شود .
- ۱۱۴۸ - حقوقیکه بموجب احکام این اصولنامه برای کارگر و مستخدم داده شده هرگاه رعایت نشده اشاعه و تلف شود مرجع عرض شان در مرکز وزارت اقتصاد ملی و در ولایات نائب الحکومه معالو حکام اعلی و کلان است .
- ۱۱۴۳ - وزارت اقتصاد ملی وزارت هر وقت چه لازم و بولی صناعتی موسسی تقویت کوی .
- ۱۱۴۴ - به مرکز کبی د اقتصاد ملی وزارت او به ولایت کی نائب الحکومه کن او اعلی اولوی حاکمان به هغه صورت کی چه دیوی فابریکی عملیات د صحتی او انتظامی او فنی او صواغفه مخالف یادی اصولنامی د مقرراتو ختبر جالف دیوی کارونه و بونی نو کار فرمایونکی دغه مند کره عیبو او یاداد شو و مواد و به رعایت سره مجبوره کوی او یا به و کار فرما یونکی ته مهلت ور کی چه دغه نواقص ور کت کری او که کار فرمایونکی دغه مهلت به وخت کی دغه نواقص رفع نه کره د اقتصاد ملی وزارت کولای سی چه دیوخته مدی دیاره فابریکه تعطیل کری .
- ۱۱۴۵ - هر گاه که دیوی فابریکی عملیات دداسی خطراتو سبب گزی چه د فابریکی د تعطیل ایجاب و کی نود اقتصاد ملی وزارت به دیوی تا کلی مدی دیاره هغه فابریکه تعطیل کری .
- ۱۱۴۶ - که د فابریکی محصول د عملی یاده همجواری دروغنا دیاره د خطراتو موجب دی نود اقتصاد ملی وزارت به دغو شرایطو پوره کیدو تر وخت پوری چه دغه خطرات رفع کوی فابریکه تعطیل کری .
- ۱۱۴۷ - که به مملکت کی به رانلونکی وخت کی د صحتی بیمی موسسی تاسیس شی ددی اصولنامی به مواد و کی به چه به صحتی بیمی پوری اده لری نوی نظروشی .
- ۱۱۴۸ - هغه حقوق چه ددی اصولنامی د احکامو به موجب و مستخدم او کار گرتو ور کره شوی دی که فی رعایت و نه شی ضایع او تلف سی نو د دی د عرض مرجع به مرکز کی د اقتصاد ملی وزارت او به ولایاتو کی نائب الحکومه کن او اعلی اولوی حاکمان دی .

(۳۸)

۱۴۹۹ ت. بانجری احکام اصولنامه هذا وزارت ۱۴۹۹: ددی اصولنامی د احکامو په اجرا سره

اقتصاد ملی مؤظف است . د اقتصاد ملی وزارت مؤظف دی .

اصولنامه کارو کارگران و مشات صناعتی ملی د ملی صناعتی مؤسسو د کاراو کارگرانو

را در جمله دیگر اصولنامه های موضوعه منظور اصولنامه دنور و موضوعه اصولنامو په جمله کی

و تعمیل احکام مواد آنرا امر و اراده می منظور او د احکامو تعمیل فی امر او اراده

فرمایش مورخه ۲۴ جدی ۱۳۲۴ مطابق ۱۱

۱۱ ماه صفر ۱۳۶۵ د صفری ۱۳۶۵ .

